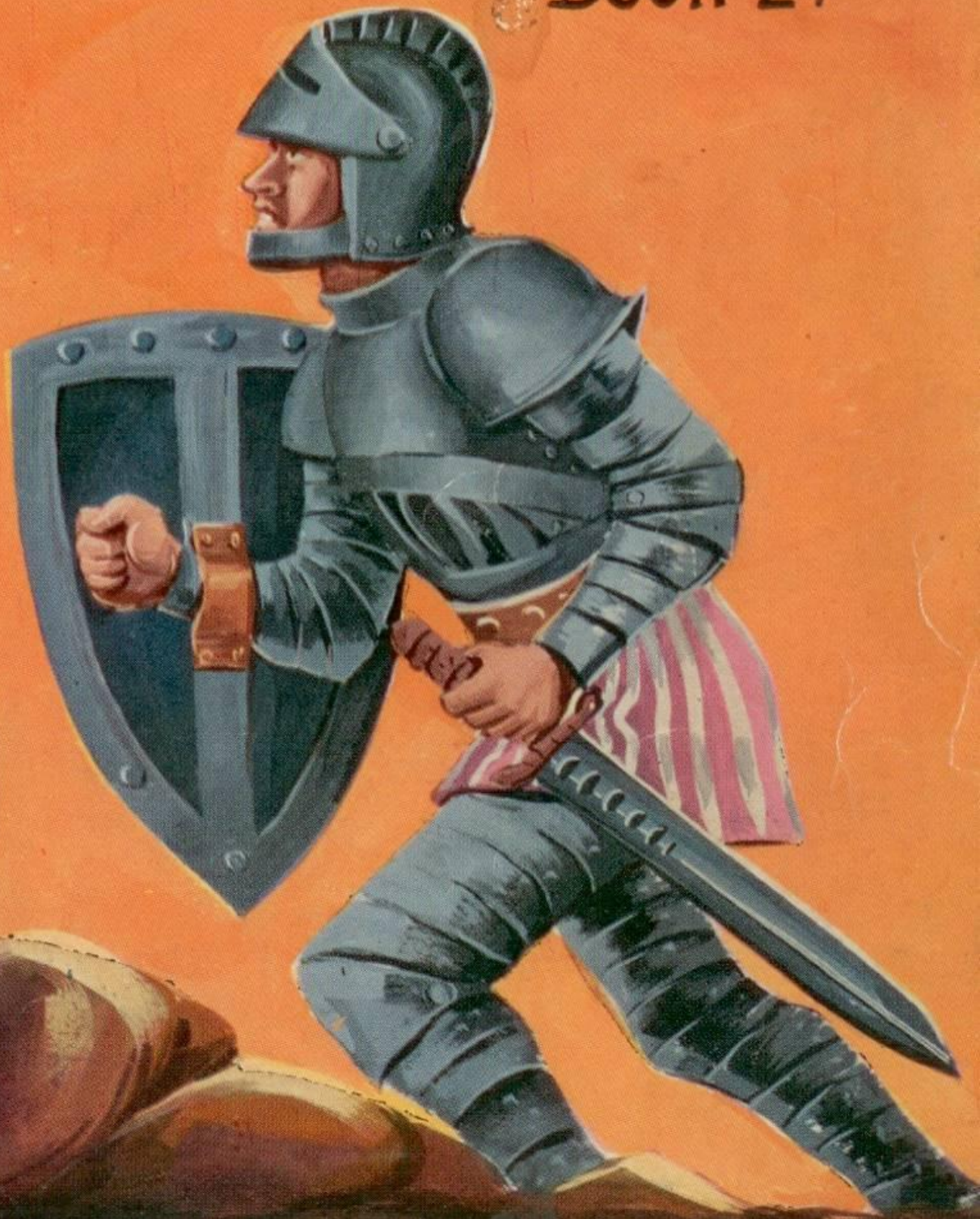

பரிசுபாதம்

புத்தகம்

PILGRIM'S PROGRESS

BOOK 2.

Chalmer

ปรีศนาธรรม

เล่ม 2

โดย จอห์น บันยัน

PILGRIM'S PROGRESS

BOOK 2

By John Bunyan

By the kind permission of
GOOD NEWS PUBLISHERS
Westchester, Illinois 60155

กองคริสเตียนบรรณศาสตร์
28/2 ซอยประชาอุทิศ
ถนนปฎิพัทธ์ พระนคร , 4

ปริศนาธรรม เล่ม 2

คริสเตียน มาทัน นายชื้อสัตย์

ไม่นานนัก คริสเตียนก็ทันนายชื้อสัตย์ ทั้งสองจึงเดินไปด้วยกัน พลังคุยกันถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่พวกเขา ในระหว่างทางที่ผ่านมา

“หลังจากที่ข้าจากเมืองแห่งความพิณาศมาแล้ว เจ้าอยู่ในเมืองนั้นอีกนานเท่าใด จึงเริ่มต้นเดินทางมา” คริสเตียนเอ่ยถาม

“ก็อยู่จนกระทั่งข้าทนอยู่ต่อไปไม่ได้แล้ว นั่นแหละ” นายชื้อสัตย์ตอบ “พอเจ้าเดินทางมาได้ไม่นานนัก ชาวบ้านต่างก็โจษจันกันอย่างแข็งแะว่ว จะมีไฟตกลงมาจากท้องฟ้า เผาผลาญบ้านเมืองของเราให้พิณาศไปหมด”

“อะไรกันนะ เพื่อนบ้านของเจ้าพูดอย่างนั้นหรือ”

“เจ้าพูดถูกแล้ว” ชื้อสัตย์ตอบ “แต่ข้าไม่คิดว่าเขาจะเชื่อตามคำเล่าลือนั้นหรอก เพราะข้าได้ยินคนบางกลุ่มพากันหัวเราะ เมื่อเขาพูดกันถึงเจ้า และความสิ้นหวังในการเดินทางของเจ้า แต่ข้าได้เชื่อและยังเชื่อเหลือเกินว่า วาระสุดท้ายของบ้านเมืองของเรา จะสิ้นสุดลงด้วยการถูกไฟกำมะถันจากเบื้องบนเผาผลาญเสียเป็นแน่แท้ ด้วยเหตุนี้ข้าจึงได้หนีมา”

“เจ้าได้ยินข่าวคราวของนายสอนง่ายบ้างไหม”

“ได้ยินซี” ชื้อสัตย์ตอบ “นับตั้งแต่เขากลับไป ชาวบ้านพากันหัวเราะเยาะและเกลียดชังเขา แทบจะไม่มีใครจ้างเขาทำงานเลย ข้าเคยพบเขาครั้งหนึ่งกลางถนน แต่เขาเดินคนละฟากกับข้า คล้ายกับว่าเขาละอายใจตนเอง เช่นนั้นแหละ ข้าจึงไม่ได้พูดจากับเขา ในตอนแรก ข้ายังหวังว่าเขาคงได้รับความรอด แต่เดี๋ยวนี้ข้ารู้สึกหัวใจว่า เขาคงต้องพิณาศไปพร้อมกับเมืองนั้นเป็นแน่”

เรื่องราวของนายชื้อสัตย์

“สหายชื้อสัตย์เอ๋ย เลิกพูดถึงนายสอนง่ายเสียเถอะ แล้วเรามาคุยกันถึงเรื่องราวของเราจะดีกว่า จงเล่าให้ข้าฟังบ้างเถิดว่า ระหว่างทางที่เจ้าเดินมานี้ เจ้าพบอะไรบ้าง”

ชื้อสัตย์เล่าว่า “ข้าหลบหลีกหลุ่มที่เจ้าพลัดตกลงไปนั้นและเดินจนถึงประตูปากทาง โดยไม่ได้รับอันตรายแต่อย่างใด ข้าพบหญิงเสเพลคนหนึ่งชื่อราตี นางต้องการร่วมเพศกับข้า”

“ดีแล้วที่เจ้าไม่หลงบ่วงเร็วของนาง นางเคยชั่วเย้าก่ความรำคาญให้แก่ท่านโยเซฟ แต่ท่านก็หนีพ้นไปจากนาง เช่นเดียวกับเจ้านี้แหละ แต่ก็เกือบจะทำให้ท่านต้องตายทีเดียว (ปฐมกาล 39:11, 12) นางทำอะไรกับเจ้าบ้างล่ะ”

“เจ้าคงนึกไม่ออกสิว่านางปากหวานเพียงใด นางพยายามที่จะทำให้ข้าหันเหความตั้งใจของข้ามาร่วมรสกับนาง และสัญญาว่า จะปรนเปรอความสุขต่าง ๆ ให้ข้า ตามที่ข้าปรารถนา”

“นางมิได้สัญญาว่า จะให้ความสำคัญในด้านที่ดีแก่เจ้าเลยนะซี” คริสเตียนว่า

“เจ้าก็น่าจะรู้ว่า ข้าหมายถึงความสุขฝ่ายโลกเท่านั้น” ชื่อสตัลย์ฮอน

“ขอบพระคุณพระเจ้าที่เจ้าหนีจากนางมาได้ คนที่พระเจ้าทรงเกลียดชัง จะตกลงในคุน้ำลึก”

(ดู สุภาษิต 22:14)

“ข้าเองก็ยังไม่แน่ใจนักว่า จะหนีพ้นจากนางได้โดยตลอดหรือไม่” ชื่อสตัลย์ว่า

“ทำไมล่ะ ข้าหวังว่า เจ้าคงมิได้พอใจในความปรารถนาของนางหรอกนะ”

“ไม่ใช่เช่นนั้นหรอก” ชื่อสตัลย์ขัดขึ้น “เรื่องอะไรข้าจะทำให้ตัวให้มีมลทิน ข้ายังจำข้อความซึ่งเขียนไว้แต่โบราณกาลได้ตั้งนี้ว่า “เท้าของนางเดินลงไปสู่ความตาย” (สุภาษิต 5:5) เมื่อเป็นเช่นนี้ ข้าจึงหลับตาเสีย เพราะไม่อยากหลงเสน่ห์ในความสวยงามของนาง นางจึงสาปแช่งข้า และข้าก็เดินทางเรื่อยมา”

“หลังจากนั้น เจ้าพบใครบ้างหรือเปล่า” คริสเตียนถาม

อาดัมที่หนึ่ง

“เมื่อข้าเดินมาถึงเชิงเขาลำบาก ก็พบชายแก่คนหนึ่ง แกลมข้าว่า เป็นใครจะไปไหน แล้วบอกข้าว่า “รู้สึกเจ้าเป็นคนชื่อสตัลย์อยู่ อยู่กับข้าไหมล่ะ ข้าจะจ่ายค่าจ้างให้” ข้าได้ถามถึงชื่อและที่อยู่ของแก แกบอกว่า “ข้าชื่ออาดัมที่หนึ่ง อยู่ที่เมืองจ้อจล” แกบอกว่า งานของแกเป็นงานที่น่าพิศมัยสำหรับค่าจ้างนั้น ถ้าข้าอยู่ไปในที่สุดแกจะให้ข้าเป็นผู้รับมรดกของแก ชายแก่ผู้นั้นเล่าว่า ที่บ้านของแกเต็มไปด้วยเครื่องปั้นเทิง เริงรมณ์ต่าง ๆ ของฝ่ายโลกทุกชนิด แกเล่าว่าแกมีลูกสาวสามคน ชื่อความใคร่ของเนื้อหนัง ความใคร่ของตา และความอวดอ้างถือตัว (1 ยอห์น 2:16) และหากข้าต้องการจะแต่งงานกับคนหนึ่งคนใดก็ได้ ข้าถามว่า แกต้องการให้ข้าอยู่กับแกนานเท่าใด แกว่าให้อยู่จนกว่าแกจะตาย”

“แล้วไง เจ้าตกลงตามข้อเสนอของชายแก่ผู้นั้นหรือไม่”

“ตอนแรก ข้าก็เกือบจะตกลงใจ ไปอยู่กับแกเหมือนกัน เพราะข้าคิดว่า แกพูดจาสุภาพเรียบร้อยมากทีเดียว แต่ในขณะที่ข้าถามแก ข้ามองดูที่หน้าผากของแก ก็พบข้อความจารึกไว้ว่า “จงหลีกเลี่ยงชายแก่ผู้นี้และการกระทำของเขาเสีย” ถ้อยคำนี้เผาผลาญจิตใจของข้าจะจนร้อนรุ่มไปหมด จนตระหนักคิดว่า

คำพูดคำประจบประแจงของแกนั้น เป็นคำหลอกลวงอย่างแน่นอน หากแกพาข้าไปถึงบ้านของแกแล้ว แกอาจจะขายข้าให้เป็นทาสก็ได้ เมื่อคิดได้เช่นนี้ ข้าจึงบอกให้แกหยุดชักชวนเสียที เพราะข้าจะไม่ยอม ย่างกรายเข้าใกล้บ้านของแกเป็นอันขาด พอได้ยินดังนั้น แกเลยด่าว่าข้าเป็นการใหญ่ และกล่าวคำ อาฆาตว่า จะส่งคนตามมารบกวนการเดินทางของข้า ให้จิตวิญญาณต้องระทมขมขื่น ข้าจึงผละจากแก มา ข้ารู้สึกว่ ตาแก่คนนั้นจับกระชากเนื้อหนังมังสาของข้าโดยแรง แล้วจะลากให้ไปกับแก ทำให้ข้า ร้องว่า “โอ ข้าพเจ้าเป็นคนเจ็บใจ” (โรม 7:24)

ข้อสัถย์กับโมเสส

“แล้วข้าก็รีบเดินทางขึ้นไปบนภูเขา” ข้อสัถย์เล่าต่อ “เมื่อข้าขึ้นไปได้ครึ่งทาง ก็หันกลับไปมอง ข้าหลัง ก็พบว่ามิชยาคนหนึ่งวิ่งตามข้ามา พอไปถึงที่ร่มแห่งหนึ่งก็ตามข้าทัน”

“ที่ตรงนั้น ข้าก็เคยเข้าไปนั่งพักผ่อน แต่ผลอลกลับไป จนทำหนังสือม้วนของเขาดกหาย” คริสเตียนขัดจังหวะ

“เพื่อนเอ๋ย ขอให้ข้าเล่าให้จบเสียก่อนเถิด” ข้อสัถย์ว่า “พอชายคนนั้นมาทันข้าแล้ว เขาก็ชกข้า ล้มลง และสลบไป ราวกับตายไปแล้วกระนั้นแหละ เมื่อข้าฟื้นขึ้นมา จึงถามเขาว่า เหตุใดเขาจึงชกต่อย ข้า เขาตอบว่า การที่เขาทำเช่นนี้เพราะเหตุที่ข้ามีใจโน้มเอียง คิดอยากจะไปอยู่กับชายแก่ ที่ชื่ออาดัมที่ หนึ่งนั่นเอง แล้วเขาก็ชกต่อยข้าที่หน้าอกอย่างหนักหน่วง จนข้าล้มฟาดลงแทบเท้าของเขา ปิมว่าจะ ลื่นใจไปทีเดียว เมื่อข้ารู้สึกตัวขึ้นมาอีก ข้าได้ร้องขอความเมตตา แต่ก็ไม่เป็นผล เขาบอกว่า “ข้าไม่รู้ว่า การแสดงความเมตตาปรานีนั้นทำอย่างไร แล้วเขาก็ชกข้าจนล้มลงอีก ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ถ้าไม่มีผู้มา ห้ามไว้เขาคงฆ่าข้าเสียเป็นแน่”

“ผู้ที่มาห้ามเป็นใคร”

“ตอนแรกข้าไม่รู้หรอก แต่เมื่อท่านเดินผ่านข้าไป ข้าจึงสังเกตเห็นรอยแผลเป็นที่ฝ่ามือทั้งสอง ข้างและที่สีข้าง ข้าจึงรู้ว่า ผู้นั้นคือองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรานั่นเอง”

“ถ้าฉันคนที่ตามเจ้าทัน ก็คงเป็นโมเสสละซี” คริสเตียนให้ความเห็น “เขาไม่ละเว้นผู้ใดหรอก เขาจะไม่ยอมแสดงความเมตตาปรานี แก่ผู้ที่ฝ่าฝืนบัญญัติของเขาเป็นอันขาด”

“ข้ารู้จักเขาดีทีเดียว” ข้อสัถย์พูด “ข้าเคยพบเขามาก่อนแล้ว”

“ว่าแต่เจ้าเห็นบ้านที่ตั้งอยู่บนยอดเขานั้น หรือเปล่า” คริสเตียนถาม

“เห็นซิ รวมทั้งสิงโตด้วย แต่ข้าคิดว่ามันคงนอนหลับเพราะตอนนั้นเวลาราว ๆ เทียงวัน ที่ข้าว่า เช่นนี้ก็เพราะว่า เมื่อข้าไปถึงนั้นยังวันอยู่ ข้าเดินผ่านนายประดู แล้วก็วกลงสู่เนินเขา”

“ข้าเสียใจเหลือเกินที่เจ้าไม่ได้แวะที่บ้านหลังนั้น เพราะเขาจะได้พาเจ้าไปดูสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะติดตามจิตใจเจ้าไปจนวันตายทีเดียว” คริสเตียนว่า “อ้อ...แล้วเจ้าพบใครในหุบเขาถ่อมตนบ้างไหม”

นายไม่อึมใจ

“ข้าพบ นายไม่อึมใจ เขาชวนข้าให้เดินทางกลับไปกับเขา เขาอ้างเหตุผลว่า มาตามทางหุบเขานั้นไม่มีเกียรติ เขาบอกว่าบรรดาเพื่อน ๆ ของข้า เช่นนายเยอหีง นายยะโส นายอวคดี และนายศักดิ์ศรีโลก จะพากันขัดเคืองใจมาก หากข้าขึ้นทำงโง ๆ เดินตามหุบเขาอันยากลำบากนั้น”

“แล้วเจ้าตอบว่าอย่างไร” คริสเตียนถาม

“ข้าบอกเขาว่า บรรดาเพื่อนฝูงที่เขาเอ่ยนามมานั้น ล้วนเป็นญาติพี่น้องทางฝ่ายเนื้อหนังเท่านั้นเวลานี้ข้ากลายเป็นผู้แสวงหาสวรรค์ พวกเขาที่พากันตัดญาติขาดมิตรกับข้าแล้ว ข้าเองก็ตัดเชื้อโยกับพวกเขาเช่นเดียวกัน ข้าบอกเขาอีกว่า ก่อนที่เราจะได้รับเกียรติยศนั้น ต้องรู้จักถ่อมตนเสียก่อน ผู้ที่เยอหีงในตอนต้น จะผิดพลาดในบั้นปลาย ด้วยเหตุนี้ ข้าจึงอยากมาทางหุบเขานั้น เพื่อรับเอาเกียรติยศที่ผู้มีปัญญาใฝ่หา”

“นอกเหนือจากนั้น เจ้าพบใครอีกหรือเปล่า”

นายอดสู

“พบซี” นายซ้อสัตย์ตอบ “ข้าพบนายอดสู แต่ข้าคิดว่า บิดามารดาของเขาตั้งชื่อให้เขาผิด”

“เขาพูดกับเจ้าว่าอย่างไร”

“เขาพูดว่าการที่ผู้ชายคิดเลื่อมใสในศาสนานั้น เป็นสิ่งที่น่าสมเพช ต่ำต้อย ไร้สง่าราศียิ่งนัก เขากล่าวว่า ความนึกคิดที่อ่อนโยนนั้น ไม่เหมาะสำหรับชายชาติตรี สำหรับคนมีอำนาจ คนร่ำรวย และคนฉลาดนั้น มีน้อยนักจะมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับข้า เขาพูดว่า การได้น้อยโง่งเพื่อนบ้าน แล้วไปขอกอภัยเขานั้น เป็นสิ่งที่น่าอดสูอย่างยิ่ง”

“แล้วเจ้าตอบเขาว่าอย่างไร” คริสเตียนซัก

“ตอนแรก ๆ ข้าไม่รู้จะตอบว่าอย่างไร แต่เมื่อข้าคิดได้ว่าสิ่งที่มนุษย์ยกย่องถือว่าเป็นของดีนั้นเป็นที่สะอิดสะเอียนสำหรับพระเจ้า (ลูกา 16:15) ข้าคิดว่าเท่าที่นายอดสูพูดกับข้า นั้น ล้วนเกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นไปของมนุษย์ มิได้เอ่ยถึงเรื่องพระเจ้าเลย ข้าเชื่ออีกด้วยว่า ในวันแห่งการพิพากษานั้น พระเจ้าจะไม่ทรงพิพากษาเราตามอย่างที่มนุษย์คิดนั้น แต่เราจะถูกพิพากษาตามพระสติปัญญา และพระบัญญัติของพระเจ้าผู้สูงสุด ดังนั้นคำสั่งสอนของพระเจ้าจึงเป็นสิ่งที่ประเสริฐสุด แม้ว่ามนุษย์โลก

ทั้งหมดจะคัดค้าน ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งสอนนั้นก็ตาม ผู้ที่ยอมเป็นคนโง่เพื่อเห็นแก่แผ่นดินสวรรค์ จึงเป็นผู้ที่ฉลาดที่สุด แม้คนยากจนที่รักพระองค์ ก็ยังมั่งคั่งยิ่งกว่าคนรวยที่สุดในโลก ซึ่งเกลียดพระองค์เสียอีกด้วยเหตุนี้ข้าจึงว่าแก่เขาว่า “อดสูเอ๋ย เจ้าจงไปเสียเถอะ เพราะเจ้าเป็นศัตรูต่อความรอดของข้า”

เมื่อได้ฟังเช่นนั้น คริสเตียนจึงกล่าวว่า “เพื่อนเอ๋ย ข้าดีใจเหลือเกิน ที่เจ้าเผชิญหน้ากับคนชั่ว ๆ เช่นนี้อย่างกล้าหาญ ข้าเห็นด้วยกับเจ้าที่ว่า เขามีข้อผิดไม่สมกับตัวเสียจริง ๆ แทนที่จะอดสูแก่ใจ ยังกล้าติดตามเรามา และทำให้เราพลอยอดสูต่อสิ่งที่ดีงามทั้งหลายอีกด้วย ขอให้เราจงยืนหยัดต่อสู้เขาต่อไปเถิด”

“ข้าคิดว่า เราจำเป็นต้องทูลขอให้พระเจ้า ผู้ทรงปรารถนาที่จะให้เรา มีความกล้าหาญ อยู่เพื่อความจริง ทรงช่วยเหลือเราต่อสู้กับเขา” นายชื่อสัตย์ว่า

“เจ้าพูดถูกแล้ว” คริสเตียนว่า “แล้วเจ้าได้พบใครในหุบเขานั้นอีกหรือไม่”

“หลังจากนั้น ข้าไม่ได้พบใครอีกเลย ระหว่างที่ข้าเดินผ่านหุบเขาถ่อมตน และหุบเขางามรณะนั้น เป็นเวลากลางวัน”

ผู้แสวงหาธรรมทั้งสอง ไม่เห็นชอบด้วยกับนายช่างพูด

ข้าพเจ้าฝันว่า ระหว่างที่คริสเตียนและชื่อสัตย์เดินไปนั้นทั้งสองได้ไปทันชายคนหนึ่งชื่อนายช่างพูด จึงร่วมทางไปด้วยกัน

“เดินไปด้วยกันกับเราเถอะ” นายชื่อสัตย์เอ่ยชวน “เรามาคุยกันถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ดีกว่า”

“ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเหลือเกิน ที่ได้พบท่านทั้งสอง” นายช่างพูดตอบ “อันที่จริงแล้ว มีน้อยคนนักที่จะสนใจสนทนากัน เกี่ยวกับเรื่องที่มีประโยชน์ระหว่างทาง ส่วนมากชอบพูดกันในเรื่องที่ไม่มีความหมาย เรื่องใดเล่าที่จะก่อให้เกิดความโสมมณัสนและมีประโยชน์เทียบเท่ากับเรื่องราวของพระเจ้า เพราะการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวของพระเจ้า ทำให้มนุษย์ได้รับความรู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ผิด ๆ ต่าง ๆ เป็นต้นว่า ความไร้ค่าของสิ่งของฝ่ายโลก นอกจากนั้นยังทำให้รู้ถึงเรื่องราวเกี่ยวกับสวรรค์เบื้องบน โดยการสนทนากันในเรื่องเช่นนี้แหละ ทำให้มนุษย์รู้ถึงความจำเป็นของการบังเกิดใหม่ ทำให้รู้ว่าการทำตนให้เป็นคนดีรอบคอบ ปฏิบัติหน้าที่การงานดีนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เราได้รับความรอด ทำให้เรารู้ว่า เราจำเป็นที่จะต้องได้รับความชอบธรรมของพระคริสต์ นอกจากนั้นการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวของพระเจ้า ยังทำให้มนุษย์รู้ถึงการกลับใจใหม่ ความเชื่อ การอธิษฐาน การอดทนต่อความทุกข์ยาก และอื่น ๆ อีกเป็นทางที่อาจทำให้เขาเข้าถึงพระสัญญาอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า และอาจทำให้รู้ถึงวิถีทางที่จะได้ตอบผู้สอนที่เทียมเท็จทั้งหลาย รวมทั้งรู้ถึงวิถีที่จะสั่งสอนคนโง่เวลาอีกด้วย”

“ที่ท่านพูดมานั้นถูกต้องทีเดียว” ชื่อสตั๊ดเห็นพ้องด้วย “ข้าพเจ้ายินดีเหลือเกินที่ได้ยินเรื่องเหล่านี้จากท่าน”

นายช่างพูดกล่าวว่า “เป็นที่น่าสมเพชยิ่งนัก ที่มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้น ซึ่งรู้ว่า การที่ผู้หนึ่งผู้ใดจะได้รับชีวิตนิรันดร์นั้น เขาจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเชื่อ และมีพระคุณของพระเจ้าทำงานในวิญญาณ พวกเขามัวซีดมันเฉพาะแต่ในพระบัญญัติ ซึ่งจะไม่ทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าสู่อาณาจักรสวรรค์ได้เลย”

“ถ้าเช่นนั้น” ชื่อสตั๊ดพูด “เราควรจะพูดเรื่องอะไรกันดีเล่า”

“แล้วแต่ท่านเถิด” ช่างพูดว่า “จะให้ข้าพเจ้าคุยเรื่องอะไรก็ได้ ที่เป็นประโยชน์แก่เรา”

พอเดินมาถึงตอนนี้ ชื่อสตั๊ดเดินย้อนกลับไปเดินคู่กับคริสเตียน แล้วพูดกับคริสเตียนว่า “ชายผู้นี้เป็นผู้แสวงหาธรรมที่วิเศษจริง ๆ”

เมื่อได้ฟังเช่นนั้น คริสเตียนจึงยิ้มพลางตอบว่า “ชายคนนี้จะใช้เล่ห์กล หลอกหลวงผู้ที่ไม่รู้จักเขาทุกคน เขาเชื่อนายช่างพูด ข้าเองรู้สึกแปลกใจเหลือเกิน ที่เจ้าไม่รู้จักเขา ทั้ง ๆ ที่เขาเป็นชาวเมืองเราแท้ ๆ”

“แต่รู้สึกว่าเขาเป็นคนดีนี่นา”

“คนที่ไม่รู้จักเขาดีเท่านั้น ที่ชมเชยเขาเช่นนี้ เขามักจะร่วมสนทนากับใคร ๆ เสมอ ดังที่เขาพูดกับเจ้าในเวลานี้แหละ และจะพูดกับผู้อื่นในสถานเรียงมณัต่าง ๆ ต่อไป ยิ่งดีมมากเท่าใด เขาก็ยิ่งพูดมากขึ้นเท่านั้น เขาไม่เคยนับถือศาสนาใดเลย ไม่ว่าจะป็นชีวิตส่วนตัว หรือในครอบครัวก็ตาม สิ่งที่เขาถืออยู่ก็เฉพาะแต่เล่ห์กลเท่านั้น แม้ศาสนาของเขา ก็ขึ้นอยู่กับลมปากเท่านั้น”

“จริงหรือนี่” นายชื่อสตั๊ดพูด “เพียงแค่นี้ข้าก็ชักจะเชื่อว่า โคนเขาหลอกเอาเสียแล้ว”

“หลอกหลวงรี เจ้าแน่ใจได้เลย เขามักจะพูดถึงการอธิษฐาน การกลับใจใหม่ ความเชื่อ การบังเกิดใหม่ แต่ปากเท่านั้นเอง ข้าเคยอยู่ร่วมกับครอบครัวของเขามาก่อน บ้านของเขามีได้นับถือศาสนา ไม่มี การอธิษฐาน หรือการทำสิ่งใด ๆ พอที่จะเป็นเครื่องหมายของการกลับใจใหม่เลย (คนที่รู้จักเขาดีย่อมรู้ แน่แก่ใจว่า เขาเป็นผู้ที่ทำให้ศาสนาต้องหมองมัว และเป็นທີ່เสื่อมเสีย (ดู โรม 2:24) สำหรับข้าเอง ข้าเชื่อว่า ชีวิตที่โหดร้ายของเขา ทำให้ผู้คนสะดุดมาแล้วมากต่อมาก และจะเป็นเหตุแห่งความพินาศของคน อีกมากทีเดียว”

“ข้าเข้าใจแล้วละว่า การพูดกับการทำนั้นต่างกัน ต่อไปข้าจะเฝ้าดูข้อแตกต่างนี้ อย่างระมัดระวังทีเดียว”

“แน่ละ การพูดกับการกระทำย่อมแตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ความแตกต่างระหว่างจิตวิญญาณ และร่างกายนั้นแหละ ส่วนที่สำคัญที่สุดของศาสนา คือการลงมือปฏิบัติ นายช่างพูดมิได้รู้ถึงข้อนี้ เขาคิด

ว่า การฟัง และการพูด จะทำให้เขากลายเป็นคริสเตียนที่ดีได้ เขาหลอกลวงจิตใจของเขาเอง ในการพิพากษานั้น มนุษย์ย่อมจะถูกพิพากษา ตามผลของการประพฤติและในวาระนั้น พระเจ้าจะไม่ถามพวกเขาว่า “เจ้าเชื่อหรือไม่แต่จะถามว่า “เจ้าเป็นทำหรือ หรือเอาแต่พูด” สิ่งใดที่กระทำโดยปราศจากความเชื่อ พระองค์จะไม่ทรงรับเอาเป็นอันขาด แต่ข้าต้องการที่จะชี้ให้เจ้าเห็นว่า การกล่าวอ้างของนายช่างพูด จะไม่มีค่าใด ๆ เลย”

“เอ ทำอย่างไร จึงจะทำให้เขาหนีพ้น ไปจากพวกเรา” ชื่อสัตย์ถาม

“จงทำตามคำแนะนำของข้า แล้วไม่ช้านักเขาก็จะเบื่อกับที่จะร่วมทางกับเจ้า เว้นแต่พระเจ้าจะทรงเปลี่ยนใจของเขาเท่านั้นจงช่วยเขาคุยในประเด็นที่มีสาระสำคัญ เช่นเรื่องฤทธานุภาพของพระเจ้า พอเขาเห็นคล้อยตามคำพูดของเจ้า จงถามเขาโดยตรงไปตรงมาว่า เรื่องที่พูดนั้น เขามีความเชื่ออย่างจริงจังหรือเขานำไปปฏิบัติทั้งในครอบครัว และในชีวิตส่วนตัวหรือไม่”

ครั้นแล้ว ชื่อสัตย์ก็เดินขึ้นหน้าคริสเตียน จนทันนายช่างพูด แล้วพูดแก่เขาว่า “ข้าพเจ้าเลือกหัวข้อเรื่องที่เราจะคุยกันได้แล้ว คือข้าพเจ้าอยากทราบว่า เมื่อพระคุณของพระเจ้าทำงานในจิตใจของมนุษย์แล้ว จะสำแดงลักษณะอาการออกมาอย่างไร”

“ข้าพเจ้ารู้แล้วละว่า เรื่องนี้เกี่ยวกับฤทธานุภาพของพระเจ้า” นายช่างพูดว่า “ช่างเป็นคำถามที่ดีจริง ๆ ข้าพเจ้ายินดีตอบให้ท่านทราบดังต่อไปนี้ ประการแรก เมื่อพระคุณของพระเจ้าทำงานในจิตใจของผู้ใดแล้ว จะทำให้บุคคลผู้นั้น ส่งเสียงร้องคัดค้านความผิดบาป อย่างเอะอะโวยวายทีเดียว ประการที่สอง.....”

“เดี๋ยวก่อน อย่าเร็วนักสิ ขอให้เรามาไตร่ตรองกันทีละข้อเถิด ข้าพเจ้าคิดว่า หากจะพูดว่าพระคุณของพระเจ้าสำแดงให้ปรากฏ โดยการทำให้จิตวิญญาณของบุคคลนั้นเกลียดชังความผิดบาปดังนี้จะดีกว่า” ชื่อสัตย์จริง

“อ้าว ก็การร้องเอะอะโวยวาย ก็เป็นการเกลียดชังความผิดบาปนะ ต่างกันตรงไหนเล่า”

“โอ ต่างกันมากทีเดียว ข้าพเจ้าได้ยินหลายคนเหลือเกิน เวลาเทศนาสั่งสอนคนอื่น มักร้องคัดค้านการทำความผิดบาป แต่แท้จริงแล้วในชีวิตของเขา ยังคงหมกมุ่นอยู่ในความผิดบาป นายสาวของโยเซฟร้องโวยวายด้วยเสียงอันดังราวกับว่า นางมีจิตใจบริสุทธิ์ผุดผ่อง (ปฐมกาล 39:15) แต่แท้จริงแล้วนางใคร่ที่จะทำบาปอย่างยิ่งทีเดียว บางคนก็ร้องต่อผู้คัดค้านความผิดบาปแต่เป็นไปในทำนองเดียวกับที่มารดากร้องคัดค้านบุตรของตนตอนแรก ๆ ก็ว่ากล่าวเสีย ๆ หาย ๆ แล้วก็กลับโอบกอดด้วยความรัก เอาละคราวนี้ข้อพิสูจน์ประการที่สองที่แสดงให้เห็นว่า พระคุณของพระเจ้า ทำงานในจิตใจของมนุษย์เล่า ก็อะไร”

“บุคคลผู้นั้นจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับพระกิตติคุณอย่างลึกซึ้ง” นายช่างพูดตอบ

“แต่ความรู้อันกว้างขวางลึกซึ้งนั้น อาจจะค้นคว้าศึกษาได้จากพระธรรมกิตติคุณ ยังไม่อาจจัดเป็นผลงานแห่งพระคุณของพระเจ้าในจิตใจของมนุษย์ได้” ชื่อสัตย์แย้ง “เวลาที่พระคริสต์ตรัสถามว่า “ท่านรู้บรรดาสิ่งเหล่านั้นหรือ” พระองค์ตรัสตอบว่า “ความสุขจงบังเกิดแก่ผู้ที่ปฏิบัติตามสิ่งเหล่านั้น” พระองค์มิได้อวยพรในการรู้ แต่ทรงอวยพรพรสำหรับการปฏิบัติ การรู้เป็นเพียงแต่แนวทางทำให้คู่สนทนาและคนคุยโวโอ้อวดพอใจเท่านั้นเอง ส่วนการปฏิบัตินั้นเป็นที่พอพระทัยพระเจ้ามากกว่าวันนี้ท่านอยากจะเล่าถึงข้อพิสูจน์ประการอื่น ๆ อันเป็นเครื่องหมายว่า พระคุณของพระเจ้าทำงานในจิตใจของมนุษย์อย่างไรไหม”

“ไม่อธิบายแล้ว” นายช่างพูดปฏิเสธ “เพราะความเห็นของเราเห็นที่จะไม่ลงรอยกันเสียแล้ว”

“ถ้าท่านไม่อยากจะพูด ข้าพเจ้าก็จะขอพูดเสียเอง ผลงานของพระคุณในจิตวิญญาณของผู้ใด ย่อมสำแดงให้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลนั้นเอง และผู้ที่อยู่ใกล้เคียง ทำให้เขารู้สึกสำนึกในความผิดบาป ทำให้เขารู้ถึงสันดานบาปของเขาอันมีมาแต่กำเนิด และความผิดบาปอันเนื่องมาจากความไม่เชื่อ ซึ่งจะทำให้เขาต้องถูกสาปแช่ง หากเขาไม่ชวนขวยหาพระกรุณาธิคุณจากพระเจ้า โดยการเชื่อองค์พระเยซูคริสต์ ผลของพระคุณจะทำให้รู้สึกและละลายใจต่อการทำบาปและทำให้เขารู้ว่า หากเขาปรารถนาที่จะได้รับชีวิตนิรันดร์ เขาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าสู่ร่วมพระคุณของพระคริสต์ องค์พระผู้ช่วยให้รอดของโลกส่วนเกี่ยวกับความชื่นชมยินดี และสันติสุขที่เขาจะได้รับมาน้อยเพียงใด ก็ย่อมขึ้นอยู่กับความเชื่อของเขาตามส่วน ว่าเขามีความเชื่อเข้มแข็งหรืออ่อนแอเพียงใด ถ้าเขามีความเชื่อในพระองค์อย่างเข้มแข็งเท่าใด เขาก็ยิ่งปรารถนาที่จะรู้จักพระองค์ และรับใช้พระองค์ในโลกนี้มากขึ้นเท่านั้น”

“ผลงานแห่งพระคุณของพระเจ้า จะสำแดงออกมาให้ผู้อื่นเห็นประจักษ์ โดยการทำให้บุคคลผู้นั้นสารภาพความผิดบาปของตน ด้วยความเชื่อในพระคริสต์ และโดยการดำเนินชีวิตให้เห็นจริงตามคำสารภาพนั้น ผลงานแห่งพระคุณของพระเจ้าสำแดงออกโดยการดำเนินชีวิตที่บริสุทธิ์ผุดผ่องทั้งใจและกาย มิใช่สำแดงออกเพียงการพูด แต่ขาดการกระทำให้เห็นจริง เหมือนหนึ่งคนหน้าซื่อใจคด หรือดั่งที่คนช่างพูดเขากระทำกัน”

ชื่อสัตย์พูดต่อไปอีกว่า “ถ้าท่านไม่ขัดข้อง ข้าพเจ้าก็อยากจะถามท่านอีกสักคำถามหนึ่งเถิดนะ”

“ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องหรอก” นายช่างพูดตอบ “ท่านจะถามอะไรล่ะ”

“ข้าพเจ้าอยากทราบว่า ท่านมีความเชื่ออย่างจริงจัง และนำไปปฏิบัติให้เห็นจริงหรือไม่ หรือท่านนับถือศาสนาเพียงแต่ปากเท่านั้น”

นายช่างพูดได้ย่นเช่นนี้ก็รู้สึกหงุดหงิดไม่สบายใจ แต่ก็ตอบว่า “ข้าพเจ้าไม่คิดว่าจะได้ฟังเรื่องแบบนี้เลย ข้าพเจ้ายังไม่พร้อมที่จะตอบคำถามเช่นนี้ ว่าแต่ท่านเถิด เท่าที่ถามมานี้มีจุดประสงค์อะไรหรือ”

“ข้าพเจ้าจะบอกความจริงให้ก็ได้” ชื่อสัตย์ว่า “ข้าพเจ้าได้ทราบว่าคุณเป็นผู้ที่นับถือศาสนาแต่ปากเท่านั้น ส่วนการประพฤติของคุณนั้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าคุณไม่ได้มีความเชื่ออย่างที่ท่านพูดเลย ชาวบ้านกล่าวกันว่า ท่านเป็นผู้ที่ไม่มีค่าใด ๆ สำหรับพวกคริสเตียนเลย นอกจากนั้นยังเป็นที่น่าอดสูแก่ผู้ประกาศตนรับเชื่อใหม่อีกด้วย”

นายช่างพูดแยกทาง

“เมื่อท่านหุบปากพร้อมที่เชื่อตามคำกล่าวคือ เพื่อกล่าวโทษข้าพเจ้าอย่างง่ายดายเช่นนั้น ท่านก็ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะสนทนากับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าลาก่อนละ สวัสดิ์” ว่าแล้วนายช่างพูดก็เดินผละจากไป

ต่อจากนั้น คริสเตียนก็เดินกระชั้นชิดขึ้นมาจากทันนายชื่อสัตย์ แล้วพูดว่า “ข้าพเจ้าบอกแล้วว่า ผลมันจะเป็นอย่างไร นายช่างพูดย่อมจะเลือกเอาการละทิ้งพรรคพวก มากกว่าที่จะยอมเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต นับว่าเขาได้ช่วยมิได้พวกเราพบกับความยุ่งยากใจ ในการที่จะหลีกหนีไปจากเขา”

“แต่ข้าก็ตั้งใจเหลือเกินที่ได้มีโอกาสพูดกับเขา แม้จะเพียงไม่กี่คำก็ตาม” ชื่อสัตย์พูด “แต่ก็อาจทำให้เขา ต้องนึกถึงถ้อยคำเหล่านั้นอีก”

“ดีแล้ว ที่เจ้าพูดตรงไปตรงมาอย่างนั้น ในปัจจุบันนี้มีน้อยคนเหลือเกินที่จะพูดจาท่อกัน อย่างชื่อสัตย์เช่นนี้และเมื่อสภาพเช่นนี้มีในสังคมมากเพียงใด ศาสนาก็กลายเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจสำหรับเขามากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะพวกคนช่างพูดเหล่านั้นได้เข้ามาปะปนในหมู่คริสเตียน โดยที่ชาวโลกไม่เข้าใจเรื่องนี้เลย ช่างเป็นที่น่าอดสูแก่ผู้ที่เป็นคริสเตียน และเป็นที่น่าเศร้าสำหรับผู้กระทำการอันชื่อสัตย์ยิ่งนัก ข้าปรารถนาที่จะให้ทุกคนปฏิบัติต่อเขา ดังที่เจ้ากระทำนี้แหละ”

อาจารย์อิวานเจลิสพบคริสเตียนและชื่อสัตย์

ทั้งสองได้พูดคุยกันไปตลอดทาง เพื่อมิให้การเดินทางเงียบเหงาเบื่อหน่าย ในที่สุดก็บรรลุดังชายป่า อาจารย์อิวานเจลิสได้เดินมาสมทบ และกล่าวชมเชยบุคคลทั้งสอง คริสเตียนและชื่อสัตย์รู้สึกเป็นสุขใจอย่างยิ่งที่ได้พบท่านอาจารย์ผู้นี้ อีกต่างเล่าถึงเหตุการณ์และความลำบากยากเข็ญต่าง ๆ ซึ่งเกิดแก่ตนให้ท่านฟัง

“ฉันรู้สึกดีใจมาก” อาจารย์อิวานเจลิสเอ่ยขึ้น “ไม่ช้าว่าจิตใจที่เจ้าทั้งสองต้องถูกทดลองหรือทรมาน แต่จิตใจที่เจ้าสามารถเอาชนะต่อการทดลองเหล่านั้นได้ และยังคงยึดมั่นอยู่ในวิถีทางนี้ต่อไป จงยึดมั่นต่อไปให้มั่นคง เพราะว่าบัดนี้เจ้ามีอำนาจทั้งปวงจากสวรรค์และพิภพ คอยช่วยเหลืออยู่แล้ว”

คริสเตียนกล่าวขอบคุณท่าน ในการที่ท่านหนุนน้ำใจของพวกเขา ต่อจากนั้นเขาก็ขอร้องให้ท่านบอกให้พวกเขาทราบถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นภายในวันนี้ ตลอดจนวิธีแก้ไขเพื่อเอาชนะต่อสิ่งเหล่านั้น

“ลูกเอ๋ย” อาจารย์อีเวนเจลิสพูด “เจ้าเองก็ทราบแล้วมิใช่หรือว่า กว่าเจ้าจะเข้าสู่เมืองบรมสุขเกษมณันได้ เจ้าจะต้องฟันฝ่าอุปสรรคอย่างมากยิ่ง อีกไม่ช้านักเจ้าทั้งสองก็จะเข้าสู่เมือง ๆ หนึ่ง ณ ที่นั่นเจ้าคนใดคนหนึ่ง หรือทั้งสอง อาจจะต้องถูกทรมานและต้องหลังเลือด เพื่อประทับตราคำพยากรณ์ที่เจ้ายึดมั่นอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม ขอให้เจ้าทั้งสองจงซื้อสัตย์ตราบนสิ้นชีวิตเถิด แล้วพระมหากษัตริย์ก็จะประทานกฎแห่งชีวิตให้เจ้า”

คริสเตียนและซื้อสัตย์เผชิญความยากลำบากในตลาดอนิจจัง

ต่อจากนั้นข้าพเจ้าก็ฝันว่า เมื่อคริสเตียนและซื้อสัตย์เดินผ่านแนวป่าแล้ว เขาทั้งสองก็เห็นเมืองเมืองหนึ่ง ชื่อเมืองอนิจจัง (ดู สดุดี 62:9) ในเมืองนั้นมีตลาดแห่งหนึ่งชื่อตลาดอนิจจังตลาดแห่งนี้พญามารเป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อหลายปีมาแล้ว ทั้งนี้เพราะพญามารเห็นว่า เส้นทางของผู้แสวงหาสวรรค์ของพระเจ้าผ่านเมืองนี้ มันจึงสร้างขึ้นเพื่อขายของล่อใจ ตลาดนี้เปิดขายตลอดปี สิ่งของที่วางขายประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ครบทุกชนิด ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งที่ไร้คุณค่าต่อชีวิตทั้งสิ้น สินค้าในตลาดนี้มี บ้านที่ดิน อาชีพ การทำมาหากิน ความปรารถนา ยศศักดิ์ ประเทศอาณาจักรต่าง ๆ ราคะตัณหา ความสนุกสนาน ความสำราญหลายอย่าง และกิจการอันชั่วร้ายทุกอย่าง

ทั้งคริสเตียนและซื้อสัตย์จำต้องเดินผ่านตลาดนี้ ในทันทีที่ทั้งสองย่างกรายเข้ามา ผู้คนต่างก็จับกลุ่มรายรอบเขาไว้ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน เครื่องแต่งกายและคำพูดจาของชาวเมือง แตกต่างจากคริสเตียนและซื้อสัตย์เป็นอันมาก ทั้งสองไม่สนใจใยดีต่อสินค้าที่วางขายเลย และไม่ยอมแม้แต่จะหยุดมองดูเสียด้วยซ้ำ เมื่อมีใครร้องเรียกให้เขาซื้อ เขาก็จะเอามืออุดหูเสียและร้องว่า “ขอให้ลูกตาของข้าพเจ้ามึนไปเสียจากของอนิจจัง” (สดุดี 119:37) ด้วยเหตุนี้ชาวเมืองบางคนจึงว่าบุคคลทั้งสองเป็นคนโง่เขลา บ้างก็ว่าเขาเป็นคนบ้า (โยบ 12:4, 1 โครินธ์ 4:9) บ้างก็เยาะเย้ยดูหมิ่น บ้างก็โห้อฮา และเรียกคนอื่น ๆ ให้ทوبตีเขา จนในที่สุดก็เกิดความโกลาหลวุ่นวายไปทั่วตลาด

ถูกจับและถูกกักขัง

เมื่อข่าวนี้อาจารย์ทราบไปถึงผู้เป็นใหญ่ในตลาด เขาจึงส่งคนสนิทของเขาไปจับตัวคริสเตียนและซื้อสัตย์ มาทำการสอบสวนแต่ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบสวน ต่างเชื่อว่าคริสเตียนและซื้อสัตย์เป็น

คนบ้า หรือมิฉะนั้นก็คงเข้ามาในตลาด เพื่อก่อความวุ่นวาย ดังนั้นพวกเขาจึงจับบุคคลทั้งสอง แล้วเขียนดี และเอาของโสโครกขโมมกาย แล้วเอาไปขังไว้ในกรงเหล็ก เพื่อว่าผู้คนที่ในตลาดจะได้มองเห็น และช่วยกันเยาะเย้ยถากถางเขาได้โดยทั่วกัน

ทั้งคริสเตียนและซ็อสัตย์ถูกขังไว้ในกรงชั่วระยะหนึ่ง เขาทั้งสองกลายเป็นตัวตลก กลายเป็นเชลย รับการระบายความแค้นเคือง และความพยายาพมดร้ายของชาวเมือง แต่ทั้งสองก็สู้ทนต่อทำที่ดังกล่าวของชาวเมืองอย่างไม่ย่อท้อ เขาตอบแทนคำพูดที่ขู่ข่าตำทรมด้วยการพูดจาอย่างสุภาพ และตอบแทนการถูกทำร้ายด้วยอหยาศัยไมตรีอันดี ต่อจากนั้นทั้งสองก็ถูกนำไปสอบสวนอีก คณะผู้ทำการสอบสวนได้โบยตีบุคคลทั้งสอง อย่างปราสาจากความเมตตาปราณี เสร็จแล้วก็จับมัดและล่ามโซ่ไว้แล้ว นำบุคคลทั้งสองตระเวนประจานไปทั่วตลาด เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความกลัวจะได้ไม่เอาเป็นตัวอย่าง

แต่คริสเตียนและซ็อสัตย์ ก็สามารถวางตัวได้อย่างชาญฉลาดยิ่งกว่าพวกนั้นเสียอีก ทั้งสองรับเอาความน่าละอายที่ถูกข่มเหงรังแก และถูกประจาน ด้วยกิริยาอาการอันถ่อมตนและอดทนเป็นที่สุด จนสามารถเอาชนะจิตใจของผู้คนได้ไม่น้อย การนี้ทำให้พวกที่ชิงชังเขาโกรธแค้นมากขึ้น พวกเขาขู่คริสเตียนและซ็อสัตย์ว่าจะฆ่าเสียให้ตาย พวกเขา นำบุคคลทั้งสองไปขังไว้ในกรงอีก แล้วล่ามเขาใส่โซ่คาไว้ ตอนที่เองทั้งสองจึงนึกถึงถ้อยคำของอาจารย์อิวาเนจลิสขึ้นมาได้ ว่าคนหนึ่งคนใดในพวกเขาต้องตายไป จึงปลอบประโลมซึ่งกันและกัน เพราะรู้แน่ว่า ผู้ที่จะต้องตายไปนั้น จะได้พบกับความสุขที่ประเสริฐกว่าที่เป็นอยู่นี้ ทั้งสองจึงคิดอยู่ในใจว่า ขอให้ตนเป็นผู้ที่จะต้องตายไปนั้นเถิด

การพิจารณาคดี

ครั้นเมื่อถึงเวลาอันควร คริสเตียนและซ็อสัตย์ก็ถูกเรียกตัวมารับการพิจารณาคดี ในการนี้ได้มีพยานสามคนกล่าวปรักปรำบุคคลทั้งสอง คือนายอิจจา นายไสยกิจและนายประจบ ส่วนผู้พิพากษาประกอบด้วยนายอันธจัญญ นายอัปมงคล นายพยายาพ นายไคร์ในตัณหา นายเสพล นายหัวสูง นายปรบภัย นายมุสา นายทมิฬ นายเกลียดความสว่าง และนายใจแข็ง คณะผู้พิพากษาเหล่านี้ มีความเห็นพ้องกันว่า นายซ็อสัตย์มีความผิด ควรแก่การลงโทษถึงตาย

ซ็อสัตย์สละชีวิต

เมื่อคำตัดสินเป็นดังนี้ พวกเขาก็นำเอาซ็อสัตย์ไปชำระโทษตามกฎหมายของพวกเขา ขึ้นแรกพวกเขาโบยตีซ็อสัตย์และใช้มีดเถื่อนเนื้อของเขา ขึ้นต่อมาได้ใช้หินขว้างปาและทิ่มแทงด้วยดาบ จนเนื้อตัวเต็มไปด้วยบาดแผล ขึ้นสุดท้ายพวกเขาได้เอาไฟเผาร่างของซ็อสัตย์เสีย ด้วยเหตุนี้ซ็อสัตย์จึงต้อง

สิ้นชีวิตไป ในความฝันนั้นปรากฏว่า เบื้องหลังฝูงชนที่มุ่งคือนั้นมีราชรถเทียมม้ารอซื้อสัตย์อยู่แล้ว ราชรถคันนั้นพร้อมด้วยม้าได้นำซื้อสัตย์ลอยละลิวผ่านก้อนเมฆต่าง ๆ ไปสู่ประตูเมืองบรมสุขเกษม โดยมีเสียงแตรสังข์บรรเลงต้อนรับอย่างอึ้งมิ

ส่วนคริสเตียนถูกนำกลับไปจองจำไว้ในเรือนจำอีก แต่พระเจ้าผู้ทรงครอบครองสิ่งสารพัดในโลกได้ทรงช่วยให้หลบหนีไปจากเงื้อมมือของศัตรูไปได้

นายหวังใจร่วมทางกับคริสเตียน

ในความฝันของข้าพเจ้า ปรากฏว่าคริสเตียนมิได้เดินทางไปตามลำพัง ทั้งนี้เพราะมีชายคนหนึ่งชื่อหวังใจ ซึ่งได้ยื่นคำพูดจาอันสุภาพอ่อนน้อมของนายซื้อสัตย์กับคริสเตียนมาแล้ว และได้เฝ้าดูพฤติกรรมของบุคคลทั้งสอง ตลอดเวลาที่เขาถูกทรมาน เขารู้สึกพอใจมาก ดังนั้นเมื่อคริสเตียนหลบหนีมาได้ เขาจึงขอร่วมทางไปด้วย ซื้อสัตย์ยอมตายเพราะยึดมั่นในคำพยานแห่งความจริง แต่ก็ทำให้ได้อีกคนหนึ่งมาร่วมทางกับคริสเตียนแทน เสมือนหนึ่งผุดขึ้นจากกองอิฐของเขากระนั้น หวังใจยังกล่าวอีกด้วยว่า เขาเชื่อว่ามีชาวเมืองอีกเป็นจำนวนมาก จะติดตามมาภายหลัง

นายเห็นแก่ลาภ

ข้าพเจ้าฝันต่อไปว่าเมื่อคริสเตียนและหวังใจเดินพันตลาดไปแล้ว ก็ไปทันชายคนหนึ่งชื่อเห็นแก่ลาภ เขามาจากเมืองปากหวาน เขาบอกแก่บุคคลทั้งสองว่าเขามีญาติพี่น้องซึ่งเป็นคนร่ำรวยในเมืองนั้นหลายคน เป็นต้นว่า พระยาตลบตะแลงพระยาฉวยโอกาส พระยาสุนทรโวหาร นายหน้าชื่อ นายสองหน้า นายสารพัดสิ่ง เขาบอกว่าผู้ที่เทศนาสั่งสอนพวกเขาชื่อ ท่านขริ้วสองลิ้น ส่วนภรรยาของเขาเป็นบุตรของคุณหญิงมารยา

นายเห็นแก่ลาภกล่าวว่า “เป็นความจริงที่ว่าเราเชื่อถือในศาสนาของพวกเรา แตกต่างไปจากผู้ที่เชื่อถืออย่างเคร่งครัดกว่าเรา แต่ก็แตกต่างกันในปัญหาปลีกย่อยเพียงสองข้อความเท่านั้น ข้อแรกคือ เราไม่ขัดขืนสภาวะที่เราไม่ชอบ ข้อที่สอง เรามักมีความร้อนรนในศาสนาเฉพาะเวลาที่ผู้เชื่อถือมากเท่านั้น เราไม่นับถือศาสนาแบบที่อาศัยศาสนาเป็นการบังหน้า เทียวเดินดูฉายาอดสภาพภายนอก ในวันที่มีอากาศปลอดโปร่งเพื่อให้เห็นยกย่องสรรเสริญ” นอกจากนั้นเขายังพูดเสริมอีกว่า “แต่อย่างไรก็ดี หากท่านทั้งสองยอมให้ข้าพเจ้าร่วมทางไปด้วย ท่านจะประจักษ์ว่าข้าพเจ้าเป็นเพื่อนร่วมทางที่ดีทีเดียว”

“ถ้าเจ้าคิดจะร่วมทางไปกับเรา” คริสเตียนว่า “เจ้าก็ต้องพันฝ่าไปทั้งในยามที่มีอากาศปลอดโปร่งแจ่มใส และยามที่วิปริตแปรปรวน ซึ่งข้าคิดว่าเจ้าคงไม่ปรารถนาเช่นนั้นเป็นแน่ เจ้าจะต้องยอมรับ

เอาศาสนาทั้งในยามที่ถูกผู้คนเขาปฏิเสธ และในยามที่เขาต้อนรับ (ทั้งในยามที่ผู้คนเขาชิงชัง และยามที่เขาชอบ) เจ้าจะต้องยืนหยัดเคียงบ่าเคียงไหล่ศาสนา ไม่ว่าในยามที่ถูกกล่าวโทษหรือยามเดินในถนนอย่างสง่า รับการแซ่ซ้องสรรเสริญจากประชาชน”

“ขอให้ข้าพเจ้าเดินทางไปกับท่าน แต่ขอให้ข้าพเจ้าเลือกกระทำในสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการเถิด”
นายเห็นแก่ลากอ้อนวอน

“ไม่ได้หรอก เว้นแต่เจ้าจะทำตามพวกเราเท่านั้น”

นายเห็นแก่ลากว่า “ข้าพเจ้าจะไม่ยอมละทิ้งความคิดเดิมของข้าพเจ้าเป็นอันขาด เพราะนอกจากจะไม่เป็นภัยอันตรายต่อข้าพเจ้าแล้ว ยังเป็นกำไรแก่ข้าพเจ้าอีกด้วย ถ้าท่านไม่ยอมให้ข้าพเจ้าร่วมทางไปด้วย ข้าพเจ้าก็จะกระทำตามอย่างที่ข้าพเจ้าทำอยู่ก่อน ก่อนที่ท่านจะมาทักข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะเดินไปตามลำพัง จนกว่าจะพบผู้ร่วมทางที่ถูกต้องใจ”

เพื่อนทั้งสามของนายเห็นแก่ลาก

ข้าพเจ้าฝันเห็นคริสเตียนและหวังใจเดินผลจากนายเห็นแก่ลาก มุ่งหน้าไปแต่เมื่อหนึ่งในสองหันกลับไปมอง ก็เห็นชายอีกสามคนเดินมาสมทบกับนายเห็นแก่ลาก ชายทั้งสามคนนั้นชื่อนายครอบครัวของโลก นายชอบเงินทอง และนายตระหนี่ นายเห็นแก่ลากรู้จักชายทั้งสามเป็นอย่างดี เพราะเคยเรียนโรงเรียนเดียวกันมาที่ตำบลเสาะหาความรัก และเป็นศิษย์อาจารย์เดียวกัน คืออาจารย์ยี่ดห่นวง อาจารย์ผู้นี้สอนให้พวกเขาารู้ถึงกลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ เช่นถ้าไม่ใช้กำลังอำนาจก็ด้วยวิธีประจบประแจง หรือด้วยวิธีโกหกมดเท็จ หรือแม้แต่แสวงหาเป็นผู้ถือเครื่องในศาสนาเป็นการบังหน้า

เมื่อชายทั้งสี่ทักทายปราศรัยกันแล้ว นายรักเงินทอง จึงถามนายเห็นแก่ลากว่า “ผู้ที่เดินอยู่ข้างหน้านั้นเป็นใคร”

“เขาเดินทางมาแต่เมืองไกล และกำลังจะไปแสวงหาสวรรค์ตามวิถีทางของเขา”

“ทำไมเขาจึงไม่รอพวกเราบ้างนะ เพื่อว่าเราจะได้มีเพื่อนร่วมทางบ้าง เพราะพวกเราก็กำลังเดินทางไปแสวงหาสวรรค์เหมือนกันนี่นา” นายรักเงินทองพูด

“ก็นั่นนะซี” นายเห็นแก่ลากว่า “แต่สองคนนั้นเขาเคร่งครัดมาก เขายึดมั่นในความคิดเห็นของพวกเขาเกินไป จนไม่ปรารถนาที่จะได้เพื่อนร่วมทางอื่นใดเลย ต่อให้เป็นคนดีขนาดไหนก็ตาม ถ้าขึ้นไปขัดแย้งเขาเรื่อย ๆ ละก็ อาจจะถูกเขาไล่ตะเพิดเอาก็ได้ เขายึดมั่นในความคิดเห็นของเขาเองมากเกินไปจนดูประหนึ่งว่า คนทั่วไปเป็นศัตรูกับเขาเสียทั้งหมด แต่สำหรับข้าเองนั้น ข้าจะนับถือศาสนาที่ต่อเมื่อข้ายังสามารถหาผลประโยชน์จากศาสนาได้เท่านั้น”

ระหว่างทางนายเห็นแก่ลาภได้เอ่ยถามเป็นนัยว่า “สมมติว่ามีชายคนหนึ่งเดิมทียากจน ประกอบธุรกิจไม่สู้จะได้ผลนัก แต่เมื่อเขากลายเป็นคนที่ถือเคร่งศาสนาแล้ว ก็กลับทำมาค้าขึ้น มีลูกค้ามากหน้าหลายตา และบางทีอาจได้ภรรยาที่ร่ำรวยด้วย ถ้าเป็นอย่างนี้ละก็ข้าว่าดีแน่”

ต่อกระทู้ถามนี้นายรักเงินทองตอบว่า “การที่ชายผู้นั้นได้รับสิ่งของที่ดี ๆ ก็เพราะเขากลายเป็นคนดี จนกระทั่งได้ภรรยาที่ดี ธุรกิจเจริญก้าวหน้า และผลประโยชน์อีกมาก ทั้งหมดที่เขาได้รับนี้เป็นผลของการเคร่งครัดในศาสนา เมื่อเป็นเช่นนี้ ข้าคิดว่า การนับถือศาสนา เพื่อแสวงหาทรัพย์สินและสิ่งของต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ จึงเป็นการกระทำที่ดี และมีประโยชน์มาก”

คำตอบของนายรักเงินทอง เป็นที่ยกย่องสรรเสริญของสมัครพรรคพวกเขาโดยทั่วหน้า พวกเขาเชื่อว่า คงไม่มีใครที่จะไม่เห็นด้วยเป็นแน่ เนื่องจากกลุ่มของพวกเขาอยู่ไม่ห่างจากคริสเตียนและหวังใจนัก พวกเขาจึงเรียกให้คริสเตียนและหวังใจหยุด แล้วถามเพื่อขอทราบความคิดเห็นของบุคคลทั้งสอง

คริสเตียนตอบว่า “ปัญหาเช่นนี้ แม้แต่ผู้เชื่อใหม่ ๆ ก็สามารถตอบให้กระจ่างได้ การที่มนุษย์คิดจะติดตามพระคริสต์เพียงเพื่อหวังรับเอาอาหารจากพระเจ้าเท่านั้น มิใช่การกระทำที่ดีเลย (ยอห์น 6:26, 27) เมื่อเป็นเช่นนี้พวกเจ้าลองคิดดูเถิดว่าจะยิ่งชั่วร้ายเลวทรามขนาดไหน ในการที่จะยึดถือเอาพระคริสต์และศาสนา เป็นทางไขว่คว้าหาความสุขฝ่ายโลก คนนอกศาสนาคนหน้าซื่อใจคด และพวกปีศาจเท่านั้น ที่จะทำเช่นนี้ ข้าคิดอยู่เสมอว่า ผู้ใดที่ยึดเอาศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์ฝ่ายโลก ผู้นั้นย่อมจะละทิ้งศาสนา ไปอยู่กับชาวโลกได้โดยง่ายไม่ผิดอะไรกับที่ยูดาได้กระทำมาแล้วในอดีตนั่นเอง”

นายเห็นแก่ลาภ และพรรคพวกของเขาได้แต่มองหน้ากัน มิรู้ที่จะโต้ตอบคริสเตียนประการใด

นายเดมาและเหมือนแร่เงิน

ต่อจากนั้น คริสเตียนกับหวังใจ ก็เดินผละจากบุคคลกลุ่มนั้นมุ่งหน้าเดินต่อไป จนกระทั่งมาถึงท้องทุ่งแห่งหนึ่งเรียกว่า “ทุ่งลัดง่าย” ทั้งสองจึงเดินไปโดยไม่มีอุปสรรคเลย ที่ปากตรงข้ามอันไกลลิบมีภูเขาเล็ก ๆ อยู่ลูกหนึ่งชื่อ “ล่อใจ” ที่ภูเขานี้มีเหมือนแร่เงินอยู่เหมือนหนึ่ง

ในความฝันนั้นปรากฏว่า นายเดมา ยืนอยู่ข้าง ๆ ทาง ตอนใกล้ ๆ เหมือนแร่ (2 ทิโมธี 4:10) เขาร้องบอกแก่คริสเตียนและหวังใจว่า “จงแวะดูนี้บ้างเถอะ ข้าพเจ้ามีของบางอย่างจะให้ท่านดู”

“มีอะไรเลอเลิศ ถึงขนาดที่จะทำให้เราต้องหันเหออกจากทางหรือ”

“ที่นี่มีเหมือนแร่เงิน” เดมาตอบ “มีผู้คนกำลังขุดค้นหาทรัพย์อันมีค่า หากท่านไปดูกับข้าพเจ้า ท่านอาจร่ำรวยขึ้นมาได้”

“ไปดูไหมละ” หวังใจเอ่ยถาม

แต่คริสเตียนตอบว่า “ข้าไม่ไปหรอก ข้าได้ยืมกิตติศัพท์ของเหมืองแร่มาแล้วว่ามีผู้คนถูกฆ่าตายมาแล้วหลายรายนอกจากนั้นทรัพย์สมบัตินั้น ยังเป็นกับดักหลอกลวงผู้ที่แสวงหามันอีกด้วย ทั้งนี้เพราะมันเป็นเครื่องสะกดกั้นการเดินทางของผู้คนเหล่านั้น”

“ข้าพเจ้าเชื่อว่า เมื่อนายเห็นแก่ลาภ มาถึงที่นี่ เขาคงต้องแหวะคูอย่างแน่นอน” หวังใจว่า

คริสเตียนพูดเสริมว่า “ข้อนั้นไม่ต้องสงสัยล่ะ เพราะความนึกคิดของเขา นำเขาไปทางนั้น ข้าคิดว่าเขาคงต้องตายในเหมืองนั้นอย่างแน่นอน”

เสาเกลือ

ข้าพเจ้าฝันต่อไปว่า ขณะที่คริสเตียนกับหวังใจเดินทางไปถึงชายทุ่งอีกด้านหนึ่ง ทั้งสองได้พบเสาเกลือเก่าแก่ต้นหนึ่งอยู่ข้างทาง ทั้งคู่ต่างรู้สึกประหลาดใจในรูปลักษณะของเสาเกลือต้นนี้มากเพราะมันมีลักษณะคล้ายกับร่างของสตรี แต่แล้วหวังใจก็แลเห็นข้อความจารึกอยู่ที่ปลายเสานั้นว่า “จงระลึกถึงภรรยาของโลต” ทั้งสองต่างปักใจเชื่อว่า เสาเกลือนี้ที่แท้ก็คือภรรยาของโลตนั่นเอง เขาจำได้ว่า เหตุที่นางต้องกลายร่างมาเป็นเสาเกลือก็เพราะนางหันกลับไปมองดูเมืองโสโดม ด้วยความละโมภและเสียดายทรัพย์สิน ขณะที่วิ่งหนีออกจากเมืองนั้น (ปฐมกาล 19:26)

แม่น้ำของพระเจ้า

ต่อจากนั้น ข้าพเจ้าก็ฝันเห็นบุคคลทั้งสองเดินทางไปถึงแม่น้ำไสเยนสายหนึ่งซึ่งกษัตริย์ดาวิดทรงเรียกว่า “แม่น้ำของพระเจ้า” (สดุดี 65:9) แต่ยอห์นเรียกว่า “แม่น้ำแห่งชีวิต” (วิวรณ์ 22:1) ทั้งสองเดินไปตามทางซึ่งเลียบบไปตามแม่น้ำนั้น ด้วยความปีติยินดีเป็นล้นพ้น ทั้งคริสเตียนและหวังใจได้ดื่มน้ำจากแม่น้ำนั้น ต่างรู้สึกสดชื่น หายเหน็ดเหนื่อย และมีกำลังวังชาขึ้น ริมฝั่งแม่น้ำมีต้นไม้ต่าง ๆ ขึ้นเรียงรายอย่างมากมายครบทุกชนิด และสองฟากของแม่น้ำมีทุ่งหญ้า และดอกไม้บานาพันธุ์บานสะพรั่งอย่างสวยงามตลอดปี คริสเตียนและหวังใจหยุดพักที่ทุ่งดอกไม้นี้หลายวันทั้งนี้เพราะเป็นสถานที่ ซึ่งทั้งสองสามารถเอนกายนอนหลับพักผ่อน ได้อย่างปลอดภัย (สดุดี 23:2,3)

ยักษ์โศกะจับคริสเตียนกับหวังใจ ไปขังไว้ในปราสาทวิจิตร

ในความฝันของข้าพเจ้าปรากฏว่า ขณะที่คริสเตียนกับหวังใจกำลังเดินไปตามเส้นทางซึ่งเลียบบแม่น้ำนั้น ถนนเริ่มเบนห่างออกจากแม่น้ำทุกที ทั้งสองรู้สึกเสียใจอย่างยิ่งที่ต้องเดินทางจากแม่น้ำไป แต่แม้จะมี

ความอภัยสักเพียงใด บุคคลทั้งสองก็ไม่กล้าออกนอกเส้นทาง ในที่สุดถนนหนทางก็เริ่มขรุขระทำให้ทั้งสองเกิดความท้อแท้ใจ (กัณดารวิถี 21:4) และปรารถนาที่จะให้หนทางสะดวกขึ้น

ทุ่งทางลัด

ด้านซ้ายมือเบื้องหน้าของบุคคลทั้งสองไม่ไกลนัก มีทางชันเป็นลักษณะหยักชันบันไดไม่มากนัก ทางนี้นำไปสู่ทุ่งทางลัด เมื่อคริสเตียนไปถึงจึงปีนขึ้นไปตามชันเหล่านั้น ก็พบว่าถัดจากแนวรั้วกั้นถนนด้านหนึ่ง มีทางเดินสายหนึ่ง มีทิศทางเดียวกับถนนที่กำลังเดินอยู่ จึงร้องบอกนายหวังใจว่า “หวังใจเอ๋ยให้เราข้ามไปทางโน้นกันเถอะ”

“แต่ถ้าทางนั้น เบนออกจากเส้นทางของเราละ จะทำอย่างไร” หวังใจถามด้วยความไม่แน่ใจ

“คงไม่เป็นเช่นนั้นหรอก” คริสเตียนว่า “ดูซิมันขนานไปกับเส้นทางของเราดีทีเดียวละ”

หวังใจเชื่อตามคำบอกเล่าของคริสเตียน จึงเดินตามไปทั้งสองพบว่าทางเดินใหม่นี้เรียบ เดินสะดวกมาก และเมื่อมองไปก็เห็นชายคนหนึ่ง ชื่อ “นายไว้วางใจตนเอง” กำลังเดินนำอยู่ข้างหน้า ทั้งคริสเตียนและหวังใจจึงเรียกให้เขาหยุด และถามถึงทิศทางของถนนสายนี้ว่า “ไปสู่แห่งใด

“ทางนี้ไปยังเมืองบรมสุขเกษม” ชายผู้นั้นตอบ

“เห็นไหมล่ะ” คริสเตียนว่าแก่หวังใจ “ข้าพเจ้าแล้วไม่ใช่หรือว่า เราเดินไม่ผิดทางแน่”

แต่ขณะที่คริสเตียนกับหวังใจเดินตามชายผู้นั้น เวลาได้ล่วงเลยมาตามลำดับ จนตกคำบรรยายอากาศเริ่มมีดขึ้นทุกที จนในที่สุดทั้งสองไม่สามารถมองเห็นชายซึ่งเดินนำหน้าเลย นายไว้วางใจตนเองก็คงเดินค่อมไปข้างหน้าเรื่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่เขามองไม่เห็นทางเลย ดังนั้นเขาจึงตกลงไปในหลุมลึก ร่างกายแหลกเหลวเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย

ต่อมาฝนก็เริ่มตก ฟ้าคะนองเบรียงปร้าง แสงฟ้าแลบแปลบปลาบตลอดเวลา เป็นที่น่ากลัวอย่างยิ่ง ต่อมาน้ำก็ไหลนองท่วมถนน หวังใจคร่ำครวญว่า “โอข้าพเจ้าไม่น่ามาทางนี้เลย”

“ใครจะคิดบ้างว่า ทางนี้จะทำให้เราต้องแยกห่างออกจากทางเดิมของเราเล่า” คริสเตียนว่า

“ข้าพเจ้าวิตกมาแต่แรกแล้ว” หวังใจพูด “ข้าพเจ้าน่าจะเตือนท่านแล้ว แต่ก็เกรงใจในความอาวุโสของท่าน”

“โปรดยกโทษให้ข้าด้วยเถิด ข้ามิได้ตั้งใจที่จะพาเจ้ามาพบกับความลำบากอย่างนี้” คริสเตียนขอภัย “จงช่วยกันหาทางกลับไปสู่ถนนสายเดิมให้ได้”

การเดินทางกลับไปสู่ที่เดิมนั้น มีอันตรายยิ่งนัก (ข้าพเจ้าผู้ฝันเอง คิดว่าหากตกอยู่ในสภาพเช่นนั้น ก็ควรจะเดินต่อไปยังคิดว่าที่จะย้อนกลับ) ทั้งสองพยายามอย่างยิ่งที่จะกลับไปสู่ทางสายเดิม แต่เนื่องจากบรรยากาศมีดมาก อนึ่งน้ำก็ท่วมสูงมากด้วย ทำให้เขาทั้งสองไม่สามารถที่จะกลับไปสู่ทาง

หยัก เป็นชั้นบันไดอันเป็นจุดเริ่มต้นได้ ในที่สุด เขาก็พบเพิงที่พักแห่งหนึ่งจึงนั่งพัก แต่เนื่องจากทั้งสองเหนื่อยอ่อนมาก จึงม่อยหลับไป

ยักษ์โศกะ

ไม่ไกลจากสถานที่ซึ่งคริสเตียนและหวังใจนอนเท่าใดนักมีปราสาทหลังหนึ่งสร้างขึ้นอย่างมั่นคงแข็งแรง เรียกว่าปราสาทวิจิติจจา โดยมียักษ์ใจโหดชื่อโศกะเป็นเจ้าของ ยักษ์ผู้มีร่างกายกำยำใหญ่โต และแข็งแรงคนนี้ออกตรวจตราไร่นาของมันตั้งแต่เช้าตรู่ ยักษ์โศกะพบคริสเตียนกับหวังใจนอนหลับอยู่ มันร้องปลุกบุคคลทั้งสอง ด้วยวาจาอันหยาบกระด้าง มันถามคริสเตียนกับหวังใจว่า เป็นใคร และมาทำอะไรในที่ดินของมัน บุคคลทั้งสองตอบว่าตนเป็นผู้แสวงหาสวรรค์และหลงทางมา

ยักษ์โศกะพูดว่า “เจ้าทั้งสองบุกรุกเข้ามาในเขตแดนของข้า เดินเหยียบย่ำในทุ่งนาของข้า และนอนในดินแดนของข้า เพราะฉะนั้นเจ้าจะต้องไปกับข้า”

เนื่องจากยักษ์คนนี้มีร่างกายใหญ่โตกว่าคริสเตียนและหวังใจมาก ดังนั้นจึงต้องยอมทำตามคำสั่งของมัน ทั้งสองไม่กล้าโต้เถียงมากนัก เพราะรู้ว่า ตนทำผิด

ภายในปราสาทวิจิติจจา

ยักษ์โศกะบังคับให้คริสเตียนและหวังใจเดินนำหน้า มันขังบุคคลทั้งสองไว้ในห้องห้องหนึ่งในปราสาท ห้องนั้นมีด สกปรกและมีกลิ่นเหม็นอย่างร้ายกาจ พวกเขาถูกขังไว้ในห้องมีดนี้เป็นเวลาถึงสี่วัน โดยที่มิได้กินข้าวหรือน้ำเลยแม้แต่น้อย ไม่มีแสงสว่างลอดเข้ามาเลย และไม่มีผู้ใดมาถามไถ่ทุกข์สุข แต่ประการใดคริสเตียนรู้สึกเป็นทุกข์ใจเป็นทวีคูณ ทั้งนี้เพราะความริบควานอันไร้ความคิดของเขานั้นเอง จึงทำให้ทั้งสองได้รับความทุกข์ลำเค็ญมากขนาดนี้

ยักษ์โศกะมีภรรยาชื่อนางยักษ์แคลงจิต เมื่อมันเข้านอนมันได้เล่าให้ภรรยาของมันถึงเรื่องนี้และปรึกษากับภรรยาของมันว่า ควรจะจัดการกับจำเลยทั้งสองอย่างไร นางยักษ์แนะนำว่า จงเขียนตีบุคคลทั้งสองอย่าได้ปราณี ดังนั้นพอรุ่งเช้า เจ้ายักษ์โศกะจึงหากระบองใหญ่มาอันหนึ่ง มันตรงไปหาคริสเตียนและหวังใจและด่าว่ากับว่าบุคคลทั้งสองเป็นสุนัข หลังจากนั้นก็ได้เขียนตีอย่างทารุณ โดยที่คริสเตียนและหวังใจไม่มีทางป้องกันตัวได้เลย แม้แต่พลิกกายไปมาก็ไม่อาจทำได้ เมื่อเขียนตีจนหน้าใจแล้วยักษ์โศกะก็ผละไป ปล่อยให้บุคคลทั้งสองผู้ทนความเจ็บปวดต่อไป ตลอดวันนั้นคริสเตียนและหวังใจมิได้ทำอะไรเลย นอกจากจะทอดถอนใจและคร่ำครวญ

เช้าวันต่อมา ยักษ์โสกะได้มาหาคริสเตียนกับหวังใจ และก็แสดงกิริยาหยาบคายเช่นเคย มันพบว่าทั้งสองต่างระบรมไปด้วย แผลเข็ญติของมัน มันบอกแก่คนทั้งสองว่า ไม่มีวันที่จะหนีไปจากที่นั่นได้เป็นอันขาด ดังนั้นจึงมีเพียงทางเดียวที่เขาจะหนีไปได้ คือฆ่าตัวตายเสีย จะโดยใช้มีดแทงตัวตาย หรือใช้เชือกผูกคอตาย หรือกินยาพิษ วิธีใดวิธีหนึ่งก็ตาม “เจ้าอยู่ไปอีกทำไมในเมื่อชีวิตจิตใจของเจ้าเจ็บปวดรวดร้าวขนาดนี้แล้ว” เจ้ายักษ์โสกะว่า

คริสเตียนกับหวังใจได้ขอร้องให้ยักษ์โสกะปล่อยเขาไป มันแยกเขี้ยวอย่างน่าขยะแขยง แล้วปรีเข้าหาบุคคลทั้งสอง แน่นอนถ้าหากว่ามันไม่ล้มลง และชักคิ่นชักงอเสียก่อนแล้ว ทั้งสองก็คงจะถูกมันฆ่าตายอย่างแน่แท้ ยักษ์โสกะไม่อาจจะใช้มือทั้งสองข้างทำอะไรได้ มันจึงต้องปล่อยพวกเขาไว้

“น้องเอ๋ย” คริสเตียนว่าแก่หวังใจ “เราจะทำอย่างไรดีหนอ เราตกอยู่ในสภาพแสนเข็ญเหลือเกิน พี่รู้สึกมีดมนไม่รู้ว่าการอยู่ในสภาพเช่นนี้กับการฆ่าตัวตาย อย่างไหนจะดีกว่ากัน พี่อยากจะเลือกเอาความตาย มากกว่าที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป สำหรับพี่แล้ว การตายเสียยังจะสะดวกกว่าที่จะอยู่อย่างถูกจองจำในสภาพที่ร้ายกาจเช่นนี้ เราควรทำตามที่ยักษ์มันว่าดีไหมหนอ”

หวังใจตอบว่า “สถานการณ์ของเราแม้จะน่าสะพรึงกลัวก็จริงอยู่ และข้าพเจ้าเองก็อยากตายไปเสียดีกว่า ที่จะต้องทนอยู่อย่างนี้ตลอดไป แต่ขอให้เราจนถึงพระคำรัสของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของประเทศที่เรากำลังมุ่งหน้าเดินทางไปในนั้นให้ดี พระองค์ตรัสว่า “เจ้าจะต้องไม่ฆ่าคน” แน่เหลือเกินว่า ถ้าหากว่าเราไม่ควรฆ่าผู้อื่น เราก็ย่อมจะต้องไม่ฆ่าตัวเราเองด้วย อีกประการหนึ่ง การที่ผู้หนึ่งผู้ใดฆ่าผู้อื่น ก็มาได้เพียงแต่ร่างกายเท่านั้น แต่ถ้าเขาฆ่าตัวตาย ก็เท่ากับว่าเขาฆ่าทั้งกายและวิญญาณในขณะเดียวกันที่เอ๋ย พี่พูดว่า การนอนในหลุมฝังศพนั้นสะดวก แต่พี่ลืมรณเสียชีวิตแล้วหรือ เพราะมันเป็นสถานที่มาตกรทั้งหลายต้องเดินทางไปสู่ที่นั่น “ผู้ฆ่าคนไม่มีชีวิตนิรันดรอยู่ในตัวเอง” (1 ยอห์น 3:15) จงตรองดูให้ดีว่า ยักษ์มันจะมีอำนาจสิทธิ์ขาดไปทุกอย่างก็หาไม่ มันเคยจับผู้อื่นมาแล้วเป็นจำนวนมาก แต่เขาเหล่านั้นก็หลบหนีมันไปได้ ใครจะรู้บ้างเล่าว่า พระเจ้าผู้ทรงสร้างฟ้าและดิน อาจจะทำให้เจ้ายักษ์โสกะตนนี้ตายไปก็ได้ หรืออาจทรงบันดาลให้มันล้มล้มลงกนุญแจห้องขังของเรา หรือมันอาจจะชักคิ่นชักงอ จนมือเท้าไม่อาจใช้การได้อีกก็เป็นได้ ขอให้เราทั้งสองจงอดทนต่อไป อีกหนอยเถิด โอกาสที่เราจะได้เป็นอิสระคงเวียนมาถึงบ้านเป็นแน่ ขออย่าให้เราต้องฆ่าตัวตายเลย”

ถ้อยคำของหวังใจหนุนใจคริสเตียนให้เข้มแข็งขึ้นอีก ดังนั้นทั้งสองจึงสู้ทนอยู่ในสภาพอันน่าเศร้า ในคุกมืดนั้นต่อไปอีก ครั้นตึกเย็น ยักษ์โสกะก็ลงไปยังคุกเพื่อดูว่านักโทษของมัน ทำตามที่มันแนะนำไว้หรือไม่ เมื่อมันเห็นคริสเตียนและหวังใจยังคงมีชีวิตอยู่ มันจึงโกรธมาก มันขู่บุคคลทั้งสองว่า พวกเขาจะต้องถูกทรมานร้ายยิ่งกว่านี้ ถึงขนาดว่า หากพวกเขาไม่เกิดมาอย่างจะดีกว่า

คำพูดของยักษ์โศกะทำให้คริสเตียนและหวังใจตัวสั้นนั่งงอด้วยความตกใจยิ่งนัก จนต้องหันหน้าเข้าปรึกษาอีกว่า จะทำตามที่มีบันทึกหรือไม่ คริสเตียนมีที่ท้าวว่าจะยอมทำตามคำสั่งของมันคือฆ่าตัวตาย แต่หวังใจเตือนสติว่า “พี่เอ๋ย พี่ลืมเสียแล้วหรือว่าการที่พี่บวกรับมาจนถึงที่นี่ได้นั้น พี่มีความกล้าหาญเพียงใด พญามารไม่อาจจะบดขยี้พี่ได้เลย แม้แต่สิ่งต่าง ๆ ที่พี่ได้พบได้เห็นได้ยืนที่หุบเขาเงามรณะ ก็ไม่อาจทำลายพี่ได้ บัดนี้ไหนพี่จึงมีแต่ความขลาดกลัวแล้ว อันตัวน้องเองนั้นเป็นคนอ่อนแอยิ่งกว่าพี่มากนัก และน้องก็ถูกยักษ์ทำร้ายร่างกาย ต้องอดข้าวอดน้ำ เช่นเดียวกับพี่ ขอให้เราจงอดทนไปอีกสักหน่อยเถิด ขอให้พี่จงระลึกถึงเหตุการณ์ในตลาดอนิจจังบ้างเถิด ครั้งนั้นพี่มิได้กลัวถูกกล่าวโทษ มิได้กลัวถูกขังกรง หรือแม้แต่ความตายเลย”

เช้าวันต่อมา ยักษ์โศกะมาหาคริสเตียนกับหวังใจอีก มันจับเอาบุคคลทั้งสองไปไว้ที่ลานกว้างในปราสาท แล้วชี้ให้พวกเขาดูกระดูกและหัวกระดูกต่าง ๆ ตามคำแนะนำของภรรยาของมัน “กระดูกเหล่านี้เดิมก็เป็นผู้แสวงหาสวรรค์เหมือนอย่างเจ้านี้แหละ” มันว่า “และพวกเขาก็เดินเหยียบย่ำไร่นาของข้าเช่นเดียวกับพวกเจ้าด้วย ข้าจึงจับฉีกเนื้อออกเป็นชิ้น ๆ เจ้าทั้งสองข้าก็จะจับฉีกเสียเช่นเดียวกันนี้” ครั้นแล้วมันก็นำบุคคลทั้งสองกลับไปสู่ที่คุมขังเช่นเดิม มันเขียนตีพวกเขาไปตลอดทาง

พอตกเวลากลางคืน เจ้ายักษ์โศกะก็รู้สึกแปลกใจมากเพราะไม่ว่ามันจะเขียนตี หรือแนะนำอย่างไร ก็ไม่อาจทำให้นักโทษของมันตายไปตามความประสงค์ของมันได้ ต่อปัญหานี้ภรรยาของมันอธิบายว่า “มันคงหวังว่าจะมีผู้มาช่วยมันกระมังหรือมิฉะนั้นก็คงจะมีลูกกุญแจไว้แล้ว และคิดจะหนีเป็นแน่”

“พรุ่งนี้เช้าข้าจะค้นหาดู” เจ้ายักษ์กล่าว

กุญแจแห่งพระสัญญา

ครั้นเวลาประมาณเที่ยงคืน คริสเตียนกับหวังใจเริ่มอธิษฐานต่อพระเจ้า และอธิษฐานอยู่เช่นนั้นจนกระทั่งรุ่งเช้าและก่อนที่ฟ้าจะสว่างสักเล็กน้อย คริสเตียนได้ร้องขึ้นอย่างแปลกใจว่า “ทำไมข้าจึงโง่ถึงขนาดต้องนอนอยู่ในคุกอันร้ายกาจเช่นนี้หนอ ในเมื่อสามารถที่จะหลบหนีไปได้แท้ ๆ ในกระเปาะของข้ามีลูกกุญแจอยู่ดอกหนึ่ง ชื่อพระสัญญาข้าเชื่อว่า คงจะไขกุญแจในปราสาทวิจิตรงานนี้ได้ทุกอันด้วยซ้ำไป”

หวังใจพูดขึ้นอย่างพิศว่า “นับว่าเป็นข่าวดียิ่งที่เดียวลองเอาออกมาไขดูซิ” ครั้นแล้วคริสเตียนจึงหยิบออกมาไขกุญแจประตู พอเขาบิดกุญแจประตูก็เปิดอ้าออกทันที คริสเตียนกับหวังใจรีบพากันออกจากห้องขัง ต่อจากนั้นเขาก็ตรงไปไขกุญแจประตูที่นำไปสู่ลานกว้างในปราสาท และมุ่งไปสู่ประตูเหล็กด้านนอก ปรากฏว่ากุญแจประตูนี้ไขยากมาก แต่ก็ไขออกจนได้ ต่อจากนั้นทั้งสองก็ผลักประตู

ออก เพื่อหนีไปโดยเร็ว แต่ประตูลั่นเสียงดังมาก ทำให้ยักษ์โศกะตื่นขึ้น มันรีบผลุดลุกขึ้นจากที่นอนอย่างรวดเร็วจน หมายจะจับเชลยทั้งสองให้ได้ แต่แล้วมันก็ล้มลงและชักคืนซังกออีก ทำให้มันไม่อาจติดตามไปได้

คริสเตียนกับหวังใจหนีไปเรื่อย ๆ จนมาถึงถนนของพระบรมมหาราชวัง อันเป็นเส้นทางสายเดิมของพวกเขาได้อย่างปลอดภัย หลังจากนั้นพวกเขาได้เขียนข้อความเตือนใจคนเดินทางไว้ ใกลี ๆ ทางลัดซึ่งหยักเป็นขั้นบันไดเหล่านั้น การนี้ทำให้คนเดินทางในเวลาต่อมา ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก รู้เรื่องราวและหลบหนีจากอันตรายนี้ไปได้

คริสเตียนและหวังใจพักอยู่กับคนเลี้ยงแกะ

คริสเตียนและหวังใจเดินทางต่อไป จนกระทั่งถึงเทือกเขาเกษมบรรพต ทั้งสองขึ้นไปบนเทือกเขานั้น ก็พบว่ามีส่วนผลไม้และน้ำพวยู่มากมายหลายแห่ง ทั้งคู่พากันดื่ม อาบน้ำ และกินผลไม้เหล่านั้น”

บนยอดของภูเขาเหล่านั้น มีผู้เลี้ยงแกะหลายคน ผู้เลี้ยงแกะเหล่านั้นกำลังเลี้ยงแกะของเขาตามริมถนน คริสเตียนกับหวังใจถามคนเหล่านั้นว่า “เทือกเขาเกษมบรรพตนี้ เป็นของผู้ใด และแกะเหล่านี้ เป็นของผู้ใด”

“เทือกเขาเหล่านี้เป็นของพระอิมมานูเอล และแกะเหล่านี้ก็เป็นของพระองค์เช่นเดียวกัน”

“ทางสายนี้ไปสู่เมืองบรมสุขเกษมใช่หรือไม่” เขาถาม

“ใช่แล้วครับ ท่านทั้งสองเดินอยู่บนเส้นทางที่ถูกต้องแล้ว” ผู้เลี้ยงแกะตอบ

ในความฝันของข้าพเจ้าปรากฏว่าผู้เลี้ยงแกะเหล่านั้น ได้ซักถามความเป็นมาของคริสเตียนกับหวังใจบ้างพอสมควร และเมื่อได้ฟังคำบอกเล่าแล้ว ผู้เลี้ยงแกะต่างก็รู้สึกรักใคร่บุคคลทั้งสอง พวกเขา กล่าวต้อนรับว่า “เราชาวเกษมบรรพต ขอต้อนรับท่านด้วยความยินดี”

ผู้เลี้ยงแกะดังกล่าว มีชื่อว่านายรอบรู๋ นายชานาญ นายระวัง และนายสุจริต ทั้งสี่พาคริสเตียนกับหวังใจไปยังที่พักของเขา และจัดอาหารมาให้รับประทาน พวกเขาบอกว่า อยากจะให้คริสเตียนกับหวังใจอยู่กับเขา ระยะเวลาหนึ่งเสียก่อน แล้วจึงค่อยเดินทางต่อไป เพื่อว่า พวกเขาจะได้ทำความรู้จักมักคุ้นด้วย นอกจากนั้นพวกผู้เลี้ยงแกะยังอยากให้บุคคลทั้งสองได้ดูสิ่งของที่คิดต่าง ๆ บนเทือกเขาเกษมบรรพตนี้ให้ทั่วเสียก่อน ด้วยเหตุนี้ ทั้งสองจึงพักอยู่กับผู้เลี้ยงแกะเหล่านั้นตามสมควร

ก่อนหน้าที่คริสเตียนและหวังใจจะออกเดินทางต่อไป พวกผู้เลี้ยงแกะได้เฝ้าเลี้ยงให้บุคคลทั้งสอง ส่องดูประตูเมืองบรมสุขเกษม ทั้งคริสเตียนและหวังใจต่างมองเห็นประกายรัศมีเรือง ๆ เปล่งออกมาจากเมือง ซึ่งเขาจะได้ไปนั้น

ครั้นแล้วผู้เลี้ยงแกะคนหนึ่งได้มอบกระดาษแผนที่ในการเดินทางให้เขา คนที่สองเตือนให้ระมัดระวังนายป้อยอให้ดี คนที่สามเตือนว่า จงอย่านอนหลับในแผ่นดินสะกดหลับเป็นอันขาด ส่วนคนที่สี่ได้อวยพรให้พระเจ้าทรงพิทักษ์รักษาคนทั้งสอง พอสิ้นมาถึงตรงนี้ข้าพเจ้าก็ตื่น

ต่อจากนั้นข้าพเจ้าก็หลับไปอีก และฝันว่า ผู้แสวงหาสวรรค์ของพระเจ้าทั้งสองคน เดินลงมาจากภูเขามุ่งตรงไปยังเมืองบรมสุขเกษม

ผู้แสวงหาสวรรค์พบนายอวิชา นายป้อยอ และนายไม่เชื่อว่ามีพระเจ้า

เจ้า

ต่อมาคริสเตียนและหวังใจพบชายคนหนึ่งชื่ออวิชา ชายคนนี้กำลังเดินไปตามทางแคบ ๆ และคลกเคี้ยวสาหร่ายหนึ่ง ซึ่งมุ่งตรงมาสู่เส้นทางของบุคคลทั้งสอง

คริสเตียนจึงเอ่ยถามชายผู้นั้นว่ามาจากไหน และจะไปไหน

เขาตอบว่า “ข้าเกิดที่เมืองอวดรู้ และกำลังจะไปยังเมืองบรมสุขเกษม”

คริสเตียนถามต่อไปว่า “ท่านคิดว่าท่านจะผ่านประตูเมืองเข้าไปได้อย่างไร ท่านอาจจะพบอุปสรรคที่นั่นก็ได้”

“สาธุชน คนดี เขาเข้าไปอย่างไร ข้าก็จะเข้าไปอย่างนั้นซิ” นายอวิชาตอบ

“แต่ท่านมีใบสำคัญอะไร ที่จะแสดงแก่นายประตู เพื่อให้เขาเปิดทางให้แก่ท่านหรือ”

“ข้ารู้จักน้ำพระทัยพระเจ้าดี” นายอวิชาว่า “ข้าเป็นคนรู้บาปบุญคุณโทษ เป็นหนี้สินใครก็ใช้ให้เขา ข้าอธิษฐาน อดอาหาร ถวายสิบลด และให้ท่านคนยากจน ที่ข้าละทิ้งบ้านเมืองของข้า ก็เพื่อไปสู่เมืองบรมสุขเกษมที่ข้ากำลังจะไปนี้แหละ”

“แต่ท่านมิได้เข้ามาทางประตูแคบ ซึ่งอยู่ปลายทางโน้นท่านมาตามทางคลกเคี้ยว เหตุนี้ข้าพเจ้าจึงกลัวว่า แม้ท่านจะอวดตัวว่าท่านทำดีสักเพียงใด ท่านก็คงไม่อาจเข้าไปในเมืองนั้นได้” คริสเตียนว่า

“สุเอย” นายอวิชาเอ่ยขึ้น “สุเชื่อถือศาสนาของบ้านเมืองของสุ ส่วนข้าก็นับถือศาสนาตามบ้านเมืองของข้า ข้าหวังว่าทุกอย่างคงจะลงเอยด้วยดี อนึ่งประตูที่สุว่านั้นทั่วโลกย่อมรู้ว่าอยู่ห่างไกลจากบ้านเมืองของเรายังนัก ข้าคิดไม่ออกเลยจริง ๆ ว่าจะมีใครรู้ทางนั้น แต่ข้าว่ามันไม่สำคัญอะไรนักหรอก เรามีหนทางดีเดินสะดวก มีหญ้าขึ้นเขียวชะอุ่มตัดจากบ้านเมืองของเรา”

คริสเตียนเห็นว่า นายอวิชาอวดรู้นัก จึงกระซิบบอกนายหวังใจว่า “คนโง่เขลา ยังมีความหวังมากกว่าเขาเสียอีก (ดู สุภาษิต 26:12) เราจะสนทนากับเขาต่อไปดีไหมหนอ หรือว่าควรจะไปเดินล่วงหน้าไปก่อน ปล่อยให้เขาครุ่นคิดถึงคำพูดของเราแล้วจึงค่อยหยุดคอยเขาในภายหลัง”

ด้วยเหตุนี้คริสเตียนกับหวังใจจึงเดินนำหน้าไป ปล่อยให้นายอวิชาเดินตามอยู่เบื้องหลัง ทั้งสองเดินไปจนกระทั่งถึงทางแพร่ง มีทางสายหนึ่งแยกออกจากเส้นทางเดิม ทั้งคริสเตียนและหวังใจตัดสินใจไม่ถูกว่า ควรเดินไปทางไหน เพราะทั้งสองสายต่างก็เป็นทางตรงเช่นเดียวกัน ขณะที่ทั้งสองกำลังลังเลใจว่า จะเลือกไปทางสายใดอยู่นั้น ก็มีชายคนหนึ่งนุ่งห่มขาวเดินมาหาเขาชายผู้นั้นถามพวกเขาว่าเหตุใดจึงมายืนอยู่ที่นั่นเล่า ทั้งสองตอบว่า “เรากำลังจะไปยังเมืองบรมสุขเกษม แต่ไม่รู้ว่าจะเลือกทางสายใดจึงจะถูก”

“ตามเข้ามาแล้วกัน” ชายผู้นั้นว่า “ข้ากำลังจะไปยังจุดหมายปลายทางเดียวกับเจ้าเช่นเดียวกัน”

นายป้อยอกับตาข่ายของเขา

ด้วยเหตุนี้คริสเตียนกับหวังใจจึงตามชายผู้นั้นไป แต่พอเดินไปได้เพียงเล็กน้อยถนนก็เบนออกไปจากทิศทางไปสู่ตัวเมืองที่พวกเขามุ่งจะไป แต่ทั้งสองก็ยังคงเดินตามชายผู้นั้นไปอีก ก่อนที่คริสเตียนกับหวังใจจะรู้ถึงพฤติกรรมของชายคนนั้น ก็ถูกนำไปติดกับตาข่ายของเขาเสียแล้ว ทั้งสองถูกมัดอยู่ในตาข่าย ไม่อาจเอาตัวรอดได้เลย ครั้นแล้วเมื่อคลุมสีขาของชายผู้นั้นก็หลุดออกจากร่าง

“พี่เพิ่งรู้ว่าเราหลงกลมันเสียแล้ว” คริสเตียนพูด “ผู้เลี้ยงแกะได้เตือนเราล่วงหน้าแล้วว่า ใรระมัดระวังเจ้าคนป้อยอ เราเพิ่งจะประจักษ์ชัดเดี๋ยวนี้เองว่า ที่นักปราชญ์ เขาพูดว่า “คนที่ป้อยอเพื่อนบ้านตน ก็เปรียบเหมือนวางตาข่ายดักเท้าของเขา” (สุภาษิต 29:5) นั่นเป็นความจริง”

“นอกจากนั้น ผู้เลี้ยงแกะยังได้มอบแผนที่เดินทางให้เราอีกด้วย แต่เราลืมสนิททีเดียว” หวังใจว่า

เพราะความประมาทเลินเล่อเช่นนี้เอง ทั้งสองจึงต้องนอนโอดครวญอยู่ในตาข่าย ในที่สุดทั้งสองเห็นชายผู้หนึ่งมีรัศมีรุ่งโรจน์ ถือเส้เดินมาหาพวกเขา ชายผู้นั้นถามว่า เขาทั้งสองมาจากไหน และกำลังทำอะไรอยู่ที่นี้ ทั้งสองตอบว่า มีชายคนหนึ่งสวมเสื้อผ้าสีขาว พาพวกเขามาผิดทาง

“เจ้าหมอนั่นชื่อป้อยอ เป็นผู้พยากรณ์เทียมเท็จ” ชายผู้นั้นชี้แจง “เขาปลอมตัวเป็นทูตแห่งความสว่าง” (2 โครินธ์ 11:13,4)

เมื่อได้ชี้แจงแล้ว ชายผู้นั้นที่มีรัศมีรุ่งโรจน์ก็ได้ทำลายตาข่าย ช่วยคริสเตียนและหวังใจออกมาแล้วพาไปส่งที่ทางสายเดิม ซึ่งเขาได้หลงละทิ้งและติดตามนายป้อยอไปนั้น

“เมื่อคืนนี้พวกเจ้าอยู่ที่ไหน” ชายผู้นั้นถามคริสเตียนกับหวังใจ

“เราพักอยู่กับคนเลี้ยงแกะ บนเทือกเขาเกษมบรรพต” ทั้งสองตอบ

“ทำไมเข้าทั้งสองจึงไม่เอากระดาษแผนที่ ที่เขาให้ออกมาดู” เขาถามต่อ

ทั้งสองตอบว่าได้ลืมเสียสนิท

“คนเลี้ยงแกะมิได้เตือนเจ้าหรือว่า ให้ระมัดระวังนายป้อยอ”

“คนเลี้ยงแกะเตือนเราเหมือนกัน แต่นายป้อยอพุดจาสุภาพเรียบร้อย เกินกว่าที่จะคาดคิดได้ว่า เขาเป็นคนป้อยอ” (ดู โรม 16:17,18)

แล้วข้าพเจ้าก็ฝันเห็นชายผู้มีศรีมรุ่งโรจน์นั้น สั่งให้คริสเตียนกับหวังใจนอนลง แล้วใช้แส้เขียน ตีสั่งสอน ให้รู้ถึงทางที่ดี ซึ่งพวกเขาควรจะเดินและพูดด้วยว่า “เรารักเจ้ามากเท่าใด เราก็มักกล่าวและ เขียนตีสั่งสอนเจ้าเท่านั้น จงจำใส่ใจให้ดี และกลับใจเสียใหม่” (ดู วิวรณ์ 3:19)

ต่อจากนั้นเขาได้สั่งให้คริสเตียนกับหวังใจมุ่งหน้าเดินทางต่อไป โดยให้ยึดเอาทิศทางตามแผนที่ ซึ่งผู้เลี้ยงแกะให้ไว้เป็นหลัก ทั้งสองกล่าวคำขอบคุณในความกรุณาของเขา แล้วเดินร้องเพลงไปตามทางที่ถูกต้อนั้น

นายไม่เชื่อว่ามีพระเจ้า

ภายหลังจากที่เดินมาได้ครู่หนึ่ง คริสเตียนกับหวังใจก็เห็นชายคนหนึ่งเดินมาหาเขาทั้งสอง ชายผู้นี้มีชื่อว่า นายไม่เชื่อว่ามีพระเจ้า เขาถามคริสเตียนกับหวังใจว่า จะไปไหน

ทั้งสองตอบว่า “เรากำลังจะไปยังภูเขาซีโอน”

เมื่อนายไม่เชื่อว่ามีพระเจ้าได้ฟังเช่นนั้น ก็หัวเราะเยาะเป็นการใหญ่ “ทำไมเข้าจึงโง่เขลาอย่างนี้หนอ” เขาว่า “เจ้ากำลังเดินบนเส้นทาง ที่ยากลำบากมากทีเดียว และเมื่อถึงปลายทางเจ้าจะไม่ได้รับอะไรเป็นผลตอบแทนเลย สถานที่ซึ่งเจ้าฝันไว้ละ ไม่มีหรอกในโลกนี้”

“แต่ในโลกนี้มีแน่” คริสเตียนตอบ

“เมื่อตอนที่ข้ายังอยู่ในบ้านเมืองของข้า ข้าก็ได้ยินเรื่องราวอย่างที่เจ้าว่านี้แหละ ข้าจึงตั้งต้นแสวงหา ข้าค้นหาเมืองนี้เป็นเวลาสี่สิบปีแล้ว แต่ข้าก็ไม่เคยพบเลย”

คริสเตียนตอบว่า “สำหรับเราทั้งสองนั้น ทั้งได้ยินเรื่องราว และมีความเชื่ออย่างจริงจัง ว่าสถานที่เช่นนั้นจะต้องมีอย่างแน่นอน”

“ถ้าข้าไม่เชื่อชาวเมืองละก็ ข้าคงไม่เดินทางเสาะหาไปไกลถึงขนาดนี้หรอก อนึ่ง ถ้าหากสถานที่เช่นนั้นมิจริงแล้ว ข้าก็คงพบแล้ว เพราะว่าข้าเดินทางมาไกลกว่าเจ้าทั้งสอง บัดนี้ข้ากำลังจะเดินทางกลับ” นายไม่เชื่อว่ามีพระเจ้ากล่าว

“ที่ชายผู้นี้พูด เป็นความจริงหรือไม่” คริสเตียนถามหวังใจ

หวังใจตอบว่า “เราต้องระมัดระวังให้มาก เพราะเขาเป็นคนป้อยอคนหนึ่ง เหมือนกัน เขาว่าอะไรนะ ภูเขาซีโอนไม่มีจริงนะรี ก็เราไม่เห็นประตูเมืองบรมสุขเกษมดอกหรือ ตอนที่เราต้องลี้ภัยจาก

เพื่อที่เขาเกษมบรรพตนั้น และที่เราเดินทางเดี๋ยวนี้ ก็มีใช่เพราะความเชื่อคอกหรือ ขอให้เราจงเดินต่อไปเถิด ประเดี๋ยวท่านผู้ถือแสร้งจะตามมาทัน”

“น้องเอ๋ย” คริสเตียนว่า “พี่มิได้สงสัยในความเชื่อของเราหรอก ที่พี่ถามก็เพื่อทดลองใจของน้องเท่านั้น พี่ทราบดีว่าชายผู้นี้ถูกพระของโลกลนี้ทำให้ตาของเขามีมดมนไป ขอให้เราเดินทางต่อไปเถิด และจงรู้ไว้ด้วยว่า เราเชื่อความจริง”

แล้วคริสเตียนกับหวังใจก็เดินผลจากชายผู้นั้นไป ขณะที่ทั้งสองเดินจากไปนั้น ชายดังกล่าวนั้นยังคงหัวเราะเยาะไล่หลังอยู่อีก

คริสเตียนกับหวังใจเดินทางมาถึงแผ่นดินสะกดหลัก

ในความฝันนั้น ข้าพเจ้าเห็นคริสเตียนกับหวังใจเดินทางไป จนกระทั่งย่างเข้าเขตเมือง ๆ หนึ่ง อากาศของเมืองนี้แปลกมาก คือทำให้คนต่างถิ่นรู้สึกง่วงนอน หวังใจชิมเซาและง่วงนอนเป็นอันมาก เขาจึงเอ่ยถึงคริสเตียนว่า “น้องง่วงนอนเหลือเกิน ลืมตาไม่ค่อยขึ้น ให้เรานอนสักงีบหนึ่งเถอะ”

คริสเตียนตอบว่า “นอนไม่ได้เป็นอันขาด ถ้าขี้นนอนเราจะไม่มีโอกาสตื่นขึ้นอีกเลย”

“ทำไมละพี่ การนอนหลับเป็นสิ่งที่คนเหน็ดเหนื่อยต้องการ ถ้าเราได้นอนหลับสักงีบ ก็จะทำให้เราสดชื่นมีกำลังขึ้น”

“น้องจำไม่ได้หรือว่า ผู้เลี้ยงแกะได้เตือนมิให้เราอนอยู่ในเขตแดนของเมืองสะกดหลัก ฉะนั้นอย่าให้เราหลับไหลเหมือนคนอื่น แต่ให้เราระวังระไวอยู่ และไม่เมาเลย” (1 เซสโลนิกา 5:6)

“น้องผิดไป” หวังใจว่า “ถ้าน้องอยู่คนเดียวละก็คงหลับไหลไปแล้ว และเป็นอันตรายถึงชีวิตแน่”

“เอาละเมื่อรู้อย่างนี้แล้ว เราจงหาเรื่องมาคุยกัน เพื่อแก้ความง่วงนี้เสียเถิด” คริสเตียนเอ่ยชวน ครั้นแล้วคริสเตียนจึงถามหวังใจว่า “เดิมทีน้องคิดอย่างไร จึงได้ตัดสินใจร่วมทางกับพี่”

เรื่องราวของหวังใจ

“น้องเคยหลงไหลในทรัพย์ศฤงคาร ความมั่นคงของฝ่ายโลกมาเป็นเวลานานแล้ว ครั้นมาได้ยินถ้อยคำของพี่ และพี่ชื่อสัตย์ที่รักยิ่งของเรา ที่ว่าบนปลายของสิ่งเหล่านี้ก็คือความตาย (โรม 6:21-23) และเพราะเหตุการณ์เหล่านั้น พระเจ้าจึงทรงลงอาชญาแก่บุตรทั้งหลายที่ไม่เชื่อฟัง (เอเฟซัส 5:6) แล้วความผิดบาปของน้องก็ผุดขึ้นในห้วงนึกคิด ทุกครั้งที่คิดว่าตนจะต้องเข้าสู่การพิพากษาในไม่ช้า”

“เมื่อคิดได้เช่นนี้แล้วน้องทำอะไร” คริสเตียนถาม

“น้องคิดว่าจะต้องยกระดับชีวิตให้ดีขึ้น มิฉะนั้นจะต้องพบกับความหายนะอย่างแน่นอน น้องจึงวิ่งหนีจากความผิดบาปที่เคยกระทำมา และหนีจากบรรดามิตรสหาย ซึ่งล้วนแต่เป็นคนบาปด้วย และเริ่มเอาใจใส่ในการปฏิบัติศาสนกิจ เช่น อธิษฐานอ่านพระธรรมคำสั่งสอน และร้องให้สำนึกในความผิดบาปที่ได้กระทำไว้ และได้ทำสิ่งอื่น ๆ อีกมาก เกินกว่าที่จะเอ่ยในที่นี้ได้หมด แต่น้องได้ยื่นคำเล่าขานที่สืบต่อ ๆ มาดังนี้ “กิจการของพวกข้าพเจ้า ก็เหมือนเสื้อผ้าเประเปื้อน” (อิสยาห์ 64:6) “ไม่มีมนุษย์ผู้ใดจะเป็นคนชอบธรรมได้ โดยการประพฤติตามพระบัญญัติ” (กาลาเทีย 2:16)”

“หลังจากนั้นน้องก็เริ่มคิดดังนี้ว่า ถ้าหากความชอบธรรมทั้งหลายของน้องมีค่าเพียงเสื้อผ้าที่เประเปื้อนหรือผ้าขี้ริ้ว และถ้าการถือรักษาพระบัญญัติ ไม่อาจช่วยให้ผู้ใดเป็นคนชอบธรรมได้ และเมื่อเราได้กระทำกิจการต่าง ๆ เสร็จไปแล้ว ก็ยังหวังประโยชน์อะไรไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นความคิดว่าการถือรักษาพระบัญญัติ จะทำให้เราได้เข้าสวรรค์ ย่อมเป็นความคิดที่โหลดยุติ”

“อุปมาเหมือนคนหนึ่ง เป็นหนี้เจ้าของร้านค้าอยู่สองพันบาท แม้ว่าต่อมาภายหลัง เขาจะชำระเงินทุก ๆ ครั้งที่เขาซื้อก็ตาม แต่หนี้เก่าก็ยังค้างบัญชีอยู่ ถ้าขึ้นไม่ชำระ เจ้าของร้านค้าก็อาจฟ้องร้องต่อศาลได้”

“คำอุปมานี้เกี่ยวข้องกับน้องอย่างไรเล่า” คริสเตียนซัคไซร์ต่อ

“น้องคิดว่า ความผิดของน้องเป็นหนี้อันใหญ่หลวงที่น้องจะต้องชำระให้พระเจ้า ซึ่งพระองค์ได้ทรงบันทึกไว้ในบัญชีเรียบร้อยแล้ว แม้น้องจะเปลี่ยนวิถีชีวิตเสียใหม่ นับตั้งแต่นี้ไป ก็ไม่อาจลบล้างบาปอันนั้นได้ จึงคิดหาทางว่าทำอย่างไรจึงจะพ้นจากความพินาศนี้ได้ อีกอย่างหนึ่งที่ทำให้น้องเป็นทุกข์มากก็คือ เมื่อพิจารณาถึงคุณงามความดีต่าง ๆ ที่น้องกระทำอยู่ ก็มักจะมีความคิดบาปใหม่ ๆ ปะปนอยู่ด้วยเสมอ ความผิดบาปที่น้องกระทำในวันเดียวกันมิโทษหนัก พอที่จะทำให้น้องต้องตกนรกได้ถึงแม้ว่าน้องไม่เคยทำความผิดบาปมาก่อนก็ตาม” หัวใจกล่าว

“แล้วน้องจะทำอย่างไร”

“น้องเองก็ไม่รู้เหมือนกันว่า จะทำอย่างไรดี จนกระทั่งน้องได้มีโอกาสพูดคุยกับพี่ชื่อสตั๊ด เขาบอกว่า น้องจะต้องแสวงหาความชอบธรรมจากบารุชผู้หนึ่ง ซึ่งไม่เคยทำความผิดบาปใด ๆ เลย”

“น้องเชื่อว่าบารุชที่ว่านั้น มีจริงหรือ” คริสเตียนถาม

“เขาบอกว่าบารุชผู้นั้น คือองค์พระเยซูคริสต์เจ้า ผู้ซึ่งบัดนี้ประทับอยู่ ณ เบื้องขวาพระหัตถ์ของพระบิดาเจ้าผู้สูงสุด (ฮีบรู 10:12) น้องได้ถามเขาว่า ความชอบธรรมของพระองค์จะทำให้มนุษย์เป็นผู้ชอบธรรม จำเพาะพระพักตร์พระบิดาเจ้าได้อย่างไร เขาตอบว่า พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่สูงสุด การที่พระองค์ทรงสิ้นพระชนม์นั้น มิใช่เป็นไปเพื่อพระองค์เองแต่เพื่อน้อง เขาเล่าว่าพระราชกิจ

ทั้งหลายของพระคริสต์ และความดีของพระราชกิจนั้น จะเป็นหลักประกันต่อพระเจ้า หากว่าน้องเชื่อในพระองค์”

“หลังจากนั้นน้องทำอะไรต่อไป”

“น้องเกรงว่าพระองค์จะไม่ทรงช่วยน้องให้รอด” หวังใจว่า

“ข้อสัจย์เขาว่าอย่างไรอีก”

“เขابอกให้น้องไปเฝ้าพระองค์ น้องบอกกล่าวว่าการที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าเฝ้านั้นคงต้องเสียค่ามาก แต่เขابอกว่าพระองค์ทรงเชื่อเชิญให้น้องมาหาพระองค์เสียอีก (ดู มัทธิว 11:28) น้องจึงถามเขาว่า การเข้าเฝ้าพระองค์นั้นจะต้องทำอะไร เขาตอบว่า น้องควรอธิษฐานด้วยสุดใจสุดจิต ขอให้พระบิดาเจ้าทรงให้น้องได้พบพระเยซู น้องตอบว่า น้องไม่รู้ว่ามีอะไรไปถึงแล้ว จะทูลพระองค์อย่างไร เขาแนะนำให้น้องทูลต่อพระองค์ดังนี้ว่า “ข้าแต่พระเจ้า ขอพระองค์ทรงเมตตาต่อข้าพเจ้าผู้เป็นคนบาปด้วยเถิด ขอได้โปรดช่วยให้ข้าพเจ้ารู้จักและเชื่อฟังในพระคริสต์ ข้าพเจ้ารู้ว่าหากปราศจากความชอบธรรมของพระคริสต์แล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ได้ได้รับความรอดเลย ข้าแต่พระเจ้า ข้าพเจ้าทราบว่ พระองค์ทรงเป็นผู้กอบกู้ด้วยความเมตตากรุณา พระองค์ได้ทรงตั้งพระเยซูคริสต์ พระบุตรของพระองค์ ให้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของโลก พระองค์ทรงเต็มพระทัยที่จะประทานพระองค์เองให้แก่คนบาปเช่นข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเป็นคนบาป ขอพระองค์ทรงแผ่พระคุณของพระองค์ ในการช่วยจิตวิญญาณของข้าพเจ้าให้รอดโดยทางพระเยซูคริสต์ พระบุตรของพระองค์ด้วยเถิด อาเมน”

“แล้วน้องทำตามคำแนะนำของเขาหรือเปล่าละ”

“ทำตามสิครับ น้องอธิษฐานเช่นนี้ซ้ำแล้วซ้ำอีก ตั้งหลายหน”

“แล้วพระเยซูคริสต์ทรงสำแดงพระองค์ต่อน้องอย่างไร”

“น้องไม่ได้เห็นพระองค์ด้วยตาฝ่ายเนื้อหนัง แต่เห็นพระองค์โดยตาฝ่ายจิตวิญญาณ คือโดยความเข้าใจ คือวันหนึ่งน้องได้ตรึกตรองดู ถึงความผิดบาปที่น้องได้กระทำมา เห็นว่ามีมากมายใหญ่หลวงยิ่งนัก จนมองไปทางไหนก็พบแต่เนรก ในทันใดนั้นเอง น้องก็ได้เห็นพระเยซูคริสต์ กำลังทอดพระเนตรมาแต่สวรรค์ พระองค์ตรัสแก่น้องว่า “จงเชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์เจ้า และท่านจะรอดได้” (กิจการ 16:31) น้องร้องไห้และทูลถามพระองค์ว่า “ข้าแต่พระเจ้าผู้เป็นเจ้า ข้าพเจ้าเป็นคนบาปหนักยิ่งนัก พระองค์จะทรงพระกรุณาไว้ และทรงช่วยให้ได้รับความรอดหรือไม่” น้องได้ยินพระองค์ตรัสตอบว่า “ผู้ที่มาหาเรา เราจะไม่มีสิ่งเลย” (ยอห์น 6:37) “พระเยซูคริสต์ได้เสด็จเข้ามาในโลก เพื่อจะได้ทรงช่วยคนบาปให้รอด” (1 ทิโมธี 1:15) “พระคริสต์นั้นเป็นผู้ที่จะทำให้พระบัญญัติสำเร็จ เพื่อให้ทุกคนที่เชื่อในนั้นได้ความชอบธรรม” (โรม 10:4) “พระเยซูนั้นผู้ต้องทรงมอบไว้แล้ว เพราะความผิดของเราทั้งปวง และได้ทรงเป็นขึ้นมาจากความตาย เพื่อจะให้เราเป็นคนชอบธรรม” (โรม 4:25)”

“จิตใจของน้องเปี่ยมไปด้วยความยินดีเป็นล้นพ้นไป ด้วยหยาดน้ำแห่งความปลื้มปิติ จิตใจก็เปี่ยมไปด้วยความรักในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า น้องมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเกิดพระเกียรติและพระสง่าราศีของพระเยซูคริสต์เจ้า”

นายอวิชาติดตามมา

ในความฝันนั้นข้าพเจ้าเห็น นายหวังใจเหลียวกลับไปมองข้างหลัง ก็เห็นนายอวิชากำลังเดินตามมา ดังนั้นคริสเตียนและหวังใจจึงหยุดรอ เมื่อนายอวิชามาทัน คริสเตียนจึงถามว่า “เดี๋ยวนี้จิตใจของท่านเป็นอย่างไร มีความรู้สึกต่อพระเจ้าอย่างไรบ้าง”

“ก็คืออยู่” นายอวิชาตอบ “เพราะข้าคิดแต่ในสิ่งที่คืออยู่เสมอ เพื่อจะได้ปลอบใจเวลาเดินทาง”

“ท่านคิดถึงอะไรบ้าง บอกให้เราทราบบ้างเถิด”

“ข้าคิดถึงพระเจ้าและสวรรค์” นายอวิชาว่า

“พวกมารและดวงจิตที่พินาศ ก็คิดเช่นนี้เหมือนกัน” คริสเตียนแย้ง

“แต่ข้าทั้งคิดและปรารถนาและอยากจะได้ไว้”

“คนเป็นจำนวนมากก็มีความปรารถนาเช่นนี้ แต่ก็หาได้รับไม่” (ดูสุภาษิต 13:4)

“ข้าคิดถึงและได้สละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อพระเจ้าและสวรรค์ด้วย” นายอวิชาว่า

“ที่ท่านพูดมานะ ข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่ เพราะการสละทุกสิ่งทุกอย่างนั้นยากยิ่งนัก ยากเกินความคาดคิดของปุถุชนทั่วไป ว่าแต่ท่านเถิด ท่านรู้ได้อย่างไรว่า ท่านได้สละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อพระเจ้าและสวรรค์แล้ว”

“จิตใจของข้าบอกข้าอย่างนั้น” นายอวิชาตอบ

“นักปราชญ์กล่าวไว้ว่า ผู้ที่วางใจแต่ตนเองก็เป็นคนโง่” (สุภาษิต 28:26) คริสเตียนให้ข้อคิด

“นั่นเขารู้ว่าคนใจชั่ว ส่วนจิตใจของข้ามัน ดีแน่” นายอวิชาแย้ง

“หากว่าพระวณะของพระเจ้านี้ได้กล่าวถึงสิ่งเหล่านี้แล้ว คำพยานอื่น ๆ ก็ย่อมจะไร้ค่า”

คริสเตียนว่า “พระวณะของพระเจ้าพูดถึงจิตใจของเราดังนี้ ไม่มีคนชอบธรรมสักคนหนึ่ง ไม่มีเลย... ไม่มีผู้ใดประพฤติดี แม้สักคนเดียว ไม่มีเลย (โรม 3:10,12) นอกจากนั้นยังกล่าวด้วยว่า “ความนึกคิดในใจ...ล้วนเป็นความชั่วเสมอไป” (ปฐมกาล 6:5) และ “ความนึกคิดในใจของมนุษย์นั้นล้วนแต่ชั่วตั้งแต่เด็กมา” (ยอห์น 8:21)

“ข้าจะไม่ยอมเชื่อหรือกว่า จิตใจของข้าจะชั่วถึงเพียงนั้น” นายอวิชาคัดค้าน

“นอกจากนั้นพระวณะของพระเจ้า ยังกล่าวถึงวิถีทางของเรายังอีกด้วยว่า ทางของมนุษย์

คดโกง หากความดีอะไรก็ได้มีแต่ชั่วร้ายทั้งสิ้น” (คู สดุดี 125:5) พระเจ้าทรงรู้จักเรามากกว่าที่เรารู้จักตัวเราเองเสียอีก พระองค์ทรงมองเห็นความผิดบาปในตัวเรา โดยที่เราเองมองไม่เห็นเลย เมื่อเราคิดได้ว่าคุณงามความดีของเราทั้งปวง เป็นแต่ผ้าขี้ริ้วที่เปราะเปื้อน เราก็อ้อมทราบบว่า ในเวลาที่เราต้องอยู่จำเพาะพระพักต์ของพระเจ้านั้น เราจะหวังพึ่งสิ่งใด ๆ มิได้เลย แม้แต่ผลกรรมที่ดีที่สุดของเราก็ตาม”

“เจ้าคิดว่า ข้าโง่งถึงขนาดที่คิดว่า พระเจ้าจะไม่ทรงรู้อะไรมากกว่าข้าอย่างงั้นหรือ” นายอวิชาว่า “หรือเขาคิดว่าข้าจะเข้าเฝ้าพระเจ้า โดยการอาศัยผลของการประพฤติที่ดีที่สุดของข้า ยังงั้นหรือ ข้ารู้ว่า จำต้องเชื่อฟังในพระคริสต์”

“ท่านมาคิดว่า ท่านจำต้องเชื่อฟังในพระคริสต์ ได้อย่างไร ในเมื่อท่านเองก็ไม่เห็นถึงความจำเป็น ที่จะต้องพึ่งพระองค์เลยนี่” คริสเตียนถาม

ความหมายของนายอวิชา

“ข้าเชื่อว่าพระคริสต์ทรงสิ้นพระชนม์ เพื่อคนบาปทั้งหลาย ข้าเชื่อว่า ข้าจะได้รับการชำระอย่างสะอาดหมดจด จำเพาะพระพักต์พระเจ้า ทั้งนี้ เพราะข้าเชื่อถือนในพระบัญญัติของพระองค์ ด้วยคุณความดีของพระคริสต์นี่แหละ พระองค์จึงทรงให้การปฏิบัติศาสนกิจของข้า เป็นที่ยอมรับต่อพระบิดาของพระองค์ ด้วยเหตุนี้แหละข้าจึงกลายเป็นคนชอบธรรม”

“ความเชื่อแบบนี้ มิได้บันทึกไว้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์เลย” คริสเตียนประท้วง “เป็นความเชื่อที่ผิด ๆ เป็นความเชื่อแบบที่ว่า ท่านเป็นผู้บริสุทธิ์ได้ โดยความชอบธรรมของท่านเอง หากความชอบธรรมของพระคริสต์ไม่ ความเชื่อชนิดนี้จะทำให้ท่านเดินทางผิด และจะต้องอยู่ใต้พระพิโรธของพระเจ้า ส่วนความเชื่อที่ถูกต้องแท้จริงนั้น ทำให้จิตวิญญาณที่หลงหาย ได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ โดยการอาศัยความชอบธรรมของพระคริสต์ และโดยการพึ่งความชอบธรรมของพระคริสต์นี้เอง พระเจ้าจึงทรงรับบุคคลผู้นั้นไว้ให้รอดพ้นจากการพิพากษาของพระองค์”

“อะไรกัน เจ้าต้องการให้ข้าพึ่งในความชอบธรรมที่พระคริสต์ได้ทรงกระทำ โดยไม่ยอมให้ข้าพึ่งตนเองเลยหรือ” นายอวิชาแย้ง “ถ้าเช่นนั้นเราก็สามารถดำเนินชีวิตได้ตามความปรารถนานะซี เพราะเมื่อเราเชื่อฟังในองค์พระคริสต์แล้ว ความบริสุทธิ์ของเรา ย่อมขึ้นอยู่กับความชอบธรรมของพระองค์ มิใช่อยู่ที่ความดีของเรา ดังนั้นจะอย่างไรก็ได้”

“อวิชาเอ๋ย ท่านช่างโง่งเขลาสมชื่อเสียจริงหนอ” คริสเตียนว่า “ท่านยังขาดความรู้เกี่ยวกับผลงานแห่งการเชื่อฟัง ความชอบธรรมของพระคริสต์ ซึ่งจะทำให้เราได้รับความรอดนี้ว่าพระองค์ทำงานในจิตใจของเราอย่างไร โดยความเชื่อนี้พระคริสต์จะทรงโน้มนำจิตใจของเราเข้าหาพระเจ้า เพื่อให้รักพระ

นาม รักพระวณะ รักวิถีทาง และพลไพร่ของพระองค์ ทั้งนี้มิได้เป็นไปตามความนึกคิดอันโหดเลวของท่านเลย”

“ลองถามเขาดูซิว่า พระคริสต์เคยสำแดงพระองค์จากสวรรค์ให้เขาเห็นหรือไม่” นายหวังใจพูด “พระคริสต์ทรงซ่อนอยู่ในพระบิดาเจ้า ดังนั้นจึงไม่มีผู้ใดรู้จักพระองค์ได้ เว้นแต่พระบิดาจะทรงสำแดงพระองค์ให้รู้เท่านั้น”

“นั่นมันความเชื่อของเจ้า ไม่ใช่ของข้า” นายอริชาติง “ข้าก็ถือว่าความเชื่อของข้าพอ ๆ กับเจ้า เช่นเดียวกัน”

“อริชาเอ๋ย ข้าพเจ้ารู้แล้วละว่าท่านมิได้รู้เรื่อง เกี่ยวกับการทำงานของความเชื่อ ในจิตใจเลย จงตื่นขึ้นเถิด จงลืมตามองดูสภาพอันไร้ค่าของตัวเอง และหันมาพึ่งพระเยซูคริสต์เจ้าแทน แล้วท่านจะรอดพ้นจากการถูกสาปแช่งได้ โดยความชอบธรรมของพระองค์”

“เจ้าเดินเร็วเหลือเกิน” นายอริชาว่า “ข้าตามไม่ทัน จงไปล่วงหน้าก่อนเถิดเพราะเดี๋ยวข้าจะตามไป”

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นคริสเตียนกับหวังใจเดินต่อไปข้างหน้า ส่วนอริชานั้นเดินตามไปอย่างช้า ๆ

คริสเตียนกับหวังใจ มาถึงเมืองบะอูลลา และแม่น้ำแห่งความตาย

เมื่อคริสเตียนกับหวังใจ เดินพ้นเขตแดนเมืองสะกดหลักแล้ว ทั้งสองมาถึงเมืองบะอูลลา ทางที่เขาเดินนั้นตัดตรงผ่านมาทางเมืองนี้ บุคคลทั้งสองต่างรู้สึกเป็นสุขใจยิ่งนัก เพราะอากาศในเมืองนี้สดชื่น เป็นที่สบายออกสบายใจ นอกจากนั้นยังมีนกกานาพันธุ์ และดอกไม้บานสะพรั่ง นอกจากนั้นยังมีอาหารการกินครบทุกอย่าง

ในเมืองนี้ดวงอาทิตย์ส่องแสงสว่าง ทั้งกลางวันและกลางคืน ชัยค์โศกะไม่อาจเข้าจับกุมบุคคลทั้งสองในที่นี้ได้ และจากที่นี่ ทั้งสองสามารถมองเห็นเมืองบรมสุขเกษม อันเป็นจุดหมายในการเดินทางของพวกเขา เมืองนั้นสร้างด้วยไข่มุก และเพชรพลอยอันล้ำค่า ถนนหนทางสร้างด้วยทองคำ

ข้าพเจ้าแลเห็นคริสเตียนและหวังใจเดินไปหาบุตรสองคน ซึ่งนั่งห่มด้วยเสื้อฝ้ายมันระยับดังทองคำ นอกจากนั้นใบหน้าของบุคคลทั้งสองนั้น ยังสุกใสมีรัศมีเปล่งออกมาดังประทีปด้วย บุรุษทั้งสองได้ไต่ถามคริสเตียนกับหวังใจตามสมควร แล้วบอกแก่เขาว่า “ท่านจะต้องเผชิญกับอุปสรรคอีกเพียงสองอย่างเท่านั้น ต่อจากนั้น ท่านก็จะได้เข้าเมืองบรมสุขเกษม”

คริสเตียนกับหวังใจได้เอ่ยชวนชายทั้งสอง ให้เดินทางไปกับเขาด้วย บุรุษทั้งสองตอบว่า เขายินดีไปด้วยเหมือนกัน “แต่การที่ท่านจะเข้าเมืองนั้นได้ ก็โดยความเชื่อของท่านเองเท่านั้น”

ข้าพเจ้ามองเห็นว่าระหว่างคริสเตียนกับหวังใจ และประตูเมือง มีแม่น้ำขวางอยู่ ไม่มีสะพาน เชื่อมโยงให้เดินข้ามได้เลย อนึ่งแม่น้ำนั้นเล่าก็ลึกยิ่งนัก ผู้แสวงหาสวรรค์ทั้งคู่มองดูแม่น้ำแล้วก็มิรู้จะทำประการใด แต่บุรุษที่เดินทางมาด้วย กล่าวว่า “ท่านจะต้องลุยข้ามไป มิฉะนั้นจะไม่มีทางไปถึงประตูเมืองได้เลย”

ตกมาถึงตอนนี้ รู้สึกว่า คริสเตียนจะท้อแท้มากกว่าหวังใจเสียอีก ทั้งคู่มองทางนั้นที่ทางนี้ที แต่ก็ไม่มีทางที่จะเลี่ยงจากการเผชิญแม่น้ำนี้ได้ ครั้นแล้วเขาจึงถามชายทั้งสองนั้นว่า ความลึกของแม่น้ำมีระดับเท่ากันตลอดไปหรือไม่ ชายทั้งสองคนนั้นตอบว่า น้ำจะลึกหรือจะตื้นขึ้นอยู่กับความเชื่อของเขา ที่มีต่อพระบรมมหาราชย์ตรีที่ว่า มีมากน้อยเพียงใด

อยู่ในแม่น้ำ

และแล้วทั้งคริสเตียนและหวังใจ ก็ลุยลงไปในแม่น้ำคริสเตียนเกือบจมนลงไป จึงร้องว่า “พี่เห็นที่จะต้องจมน้ำลึกแล้ว ละลอกคลื่นมันซัดท่วมหัวพี่ไปหมด บรรดาคลื่นทั้งหลายซัดท่วมพี่แล้ว” (ดู สดุดี 42:7)

หวังใจปลอบว่า “ทำใจดี ๆ เอาไว้เถิดพี่ข้า น้องยังถึงพื้นแล้ว คงไม่เป็นไรหรอก”

คริสเตียนตอบว่า “น้องเอ๋ย ความตายอยู่รอบตัวพี่แล้ว พี่คงจะไม่มีโอกาสได้เห็นดินแดนที่อุดมไปด้วยนม และน้ำผึ้งเป็นแน่แท้”

เนื่องจากบรรยากาศรอบ ๆ ภายคริสเตียนนั้นมีมืดมาก เขาจึงไม่สามารถมองเห็นทางข้างหน้าได้ นอกจากนั้นเขายังมีที่ท่าว่าจะหมดความรู้สึกไปอีกด้วย ทุกถ้อยคำที่เขาพูดออกมานั้น ล้วนบ่งถึงความหวาดกลัว เขาคิดว่าคงต้องตายในแม่น้ำนี้ และคงไม่มีโอกาสถึงประตูเมืองเป็นแน่แท้ อนึ่งเขายังเป็นทุกข์เกี่ยวกับความผิดบาปของเขาอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ หวังใจจึงรู้สึกลำบากอย่างยิ่ง ในอันที่จะช่วยประคองศิษยะของคริสเตียน มิให้จมน้ำ เขาพยายามเล่าโลม คริสเตียนว่า “พี่เอ๋ย น้องเห็นประตูเมืองแล้ว มีผู้คนคอยต้อนรับเราด้วย”

แต่เมื่อได้ยินเช่นนั้น คริสเตียนก็ตอบว่า “เขามาคอยต้อนรับน้องคนเดียวหรอก พี่รู้ว่า เธอมีความหวังในเรื่องนี้มาก นับตั้งแต่เรารู้จักกันมาทีเดียว”

“พี่คริสเตียนเองก็มีความหวัง เช่นเดียวกับน้องเหมือนกัน” หวังใจตอบ

“อา น้องเอ๋ย” คริสเตียนเอ๋ย “หากว่าพี่ทำถูกต้องแล้ว พระองค์ก็คงจะเสด็จมาช่วยพี่ แต่พี่ต้องเป็นเช่นนี้ ก็เพราะความผิดบาปของพี่นั่นเอง พระองค์จึงได้นำพี่มาสู่บ่วงแล้วทอดทิ้งเสีย”

“การที่พี่ผจญความลำบากในการลุยน้ำครั้งนี้ มิใช่ว่าพระเจ้าทรงทอดทิ้งพี่หรอก” หวังใจอธิบาย “พระองค์ทรงบันดาลให้ความยากลำบากเหล่านี้เกิดขึ้นแก่พี่ ก็เพื่อทดลองดูว่า พี่ยังจดจำถึงพระคุณของ

พระองค์ ที่พี่ได้รับไว้ได้หรือไม่ และเพื่อทดลองดูว่ายามเมื่อพี่ตกอยู่ในความทุกข์ยาก พี่จะเชื่อฟังอยู่หรือไม่ เท่านั้น” ครั้นแล้ว หัวใจก็ปลอบโยนอีกว่า “จงทำใจให้ดีเถิด พระเยซูคริสต์ทรงช่วยพี่ให้พ้นจากอันตรายแล้ว”

ทันใดนั้นคริสเตียนก็ร้องขึ้นด้วยเสียงอันดังว่า “โอ พี่เห็นพระองค์อีกแล้ว พระองค์ตรัสแก่พี่ว่า “เมื่อเจ้าลุยข้ามน้ำเราจะอยู่กับเจ้า และเมื่อลุยข้ามแม่น้ำ แม่น้ำนั้นจะไม่ท่วมเจ้า” (อิสยาห์ 43:2)

ครั้นแล้วทั้งสองก็รวบรวมความกล้าหาญ ลุยน้ำข้ามฟากต่อไป เหล่าศัตรูต่างเงิบงันคั่งหินผา จนในที่สุดทั้งสองก็ไปถึงฝั่งตรงข้าม ไม่นานนักคริสเตียนก็หยั่งถึงพื้น ตอนนั้นไม่ลึกลับและในที่สุดทั้งสองก็ขึ้นฝั่งได้

เมื่อใกล้จะถึงเมือง

เมื่อขึ้นฝั่งแล้ว คริสเตียนและหัวใจก็พบบุรุษทั้งสองผู้มีรัศมีสุกใสอีก บุรุษทั้งสองนี้กำลังรอคอยคริสเตียนกับหัวใจอยู่บุรุษทั้งสองเฝ้าต้อนรับว่า “เราเป็นวิญญาณ สำหรับปรณนิบัติซึ่งได้มารับใช้ปรณนิบัติ บรรดาผู้ที่รับเอาความรอดเป็นมรดก” (ดู ฮีบรู 1:14)

ผู้แสวงหาธรรมทั้งสองเข้าเมืองบรมสุขเกษม

เมืองบรมสุขเกษมตั้งอยู่บนภูเขาสูงมาก แต่บุรุษทั้งสองดังกล่าวได้ช่วยเหลือมือคริสเตียนกับหัวใจขึ้น ทำให้เขาปีนขึ้นไปได้อย่างง่ายดาย คริสเตียนกับหัวใจรู้สึกตัวว่า เสื้อผ้าที่พวกเขาสวมอยู่แต่เดิมนั้น ได้ถูกทิ้งไว้ในแม่น้ำนั่นเอง ทั้ง ๆ ที่สวมอยู่กับตัวแท้ ๆ แต่พอเขาขึ้นมาจากแม่น้ำ ก็ปรากฏว่าเสื้อผ้าที่สวมอยู่นั้นหายไป

แม้ว่าเมืองนั้นจะอยู่สูงเหนือเมฆ แต่เนื่องจากการช่วยเหลือของบุรุษผู้มีรัศมีสุกใสดังกล่าว คริสเตียนกับหัวใจ จึงขึ้นไปบนภูเขาได้อย่างสะดวกสบายและรวดเร็ว ทั้งสองรู้สึกสบายใจขึ้นเป็นอันมาก เพราะสามารถข้ามแม่น้ำมาได้อย่างปลอดภัยและบัดนี้ก็มีเพื่อนร่วมทาง ผู้ประกอบไปด้วยรัศมี คอยช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา

คริสเตียนและหัวใจถามบุรุษผู้มีรัศมีรุ่งเรืองทั้งสองนั้นเกี่ยวกับรัศมีของเมืองบรมสุขเกษมที่ได้เห็นมา เขาตอบว่า อันความงดงาม และรัศมีอันรุ่งโรจน์ของเมืองนั้นเหลือที่จะกล่าวได้ เขาพูดว่า “นั่นคือ ภูเขาซีโอน เมืองเยรูซาเล็มแห่งสวรรค์ที่บุตรสวรรค์มากมายที่สุดที่จะประมาณได้ และวิญญาณของคนชอบธรรม ซึ่งถึงที่สำเร็จแล้ว” (ดูฮีบรู 12:22,23) เมื่อท่านไปถึงที่นั่นแล้ว ท่านจะได้รับเสื้อขาว และท่านจะได้ดำเนิน และสนทนากับพระบรมมหาราชย์ตรีย์ทุก ๆ วัน トラบชั่วโมงวันครั้งทีเดียว

(ดู วิวรรณ์ 3:4,5 22:5) และท่านจะมีได้พบความโศกเศร้าและความเจ็บป่วย ความทุกข์ยาก และความตาย และอื่น ๆ ซึ่งท่านเคยพบเห็นในโลกนี้อีกเลย ทั้งนี้เพราะ “ของเก่า ๆ นั้น ได้ล่องพ้นไปแล้ว” (คูอิสยาห์ 65:16,17)

“เมื่อเข้าไปในเมืองอันบริสุทธิ์แล้ว เราจะทำอะไรบ้าง” คริสเตียนและหวังใจถาม

“ท่านจะได้รับการบรรเทาจากความลำบาก เห็นคนเหนื่อยทั้งปวง และจะได้รับความรื่นเริงยินดี ตอบแทนความทุกข์โศกทั้งปวงของท่าน ท่านจะได้เก็บเกี่ยวผลที่ท่านได้หว่านไว้ แม้แต่ผลอันเกิดจากการอธิษฐานของท่าน ผลของการที่ท่านต้องหลั่งน้ำตาสู้ทนต่อความเจ็บปวดครวครว และความทุกข์ทรมาน ในวิถีชีวิตของท่าน เพื่อองค์พระบรมมหาราชย์ (ดู กาลาเทีย 6:7, 8) ในเมืองนั้น ท่านจะได้เห็นพระองค์ตามสภาพที่แท้จริงของพระองค์ (1 ยอห์น 3:2)”

“ณ ที่นั้น ท่านจะปรนนิบัติรับใช้พระองค์ ด้วยการร้องเพลงสรรเสริญ และโมทนาขอบพระคุณ อยู่เป็นนิจ ท่านจะได้รับใช้พระองค์ผู้ซึ่งท่านได้ปฏิบัติรับใช้มาแล้ว ตั้งแต่ท่านยังอยู่ในโลก ซึ่งท่านได้กระทำอย่างยากลำบาก เพราะความอ่อนแอฝ่ายเนื้อหนังของท่าน ณ ที่นั้น ท่านจะได้พบบรรดามิตรสหายของท่านอีก เมื่อพระองค์เสด็จไปในเมฆ พร้อมด้วยเสียงแตรสังข์ ท่านก็จะได้ตามเสด็จไปกับพระองค์ (1 เธสะโลนิกา 4:16, 17) เมื่อพระองค์ประทับบนบัลลังก์เพื่อพิพากษาโทษ ท่านก็จะได้นั่งบนบัลลังก์กับพระองค์ด้วย (ยูดา 14:,15, 1 โครินธ์ 6:2,3)”

และเมื่อพระองค์เสด็จกลับเข้าเมือง ท่านก็จะตามเสด็จด้วย และอยู่กับพระองค์ตลอดไปเป็นนิรันดร์”

ครั้นแล้วบรรดาผู้เป่าแตรสังข์ของพระเจ้า ก็ออกมาต้อนรับ ท่านเหล่านั้นแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีขาวเปล่งแสงแวววาวจากแววตา กิริยาท่าทาง และการเป่าแตรของบุคคลเหล่านี้ แสดงให้คริสเตียนและหัวใจทราบ ว่า บุคคลเหล่านี้ มีความปีติยินดี ต่อการต้อนรับเขาทั้งสองให้ร่วมเผ่าพงศ์ด้วยเป็นอย่างยิ่ง

คริสเตียนกับหวังใจมีความรู้สึกเหมือนดังว่า ตนอยู่ในสวรรค์แล้ว โดยที่ยังไม่ได้เข้าไปเลย มีทูตสวรรค์เป็นอันมากมาห้อมล้อมและบรรเลงดนตรีอันไพเราะขับกล่อม คริสเตียนกับหวังใจมองเห็นเมืองบรมสุขเกษมได้อย่างชัดเจน และได้ยินเสียงขลุ่ยระฆังต้อนรับเขา แต่เหนือสิ่งอื่นใด ก็คือทั้งสองรู้สึกอบอุ่นใจและปีติยินดีเป็นล้นพ้น ที่จะได้อยู่ร่วมกับชาวสวรรค์เช่นนั้น ตลอดไปเป็นนิรันดร์ ความปลาบปลื้มยินดีของบุคคลทั้งสองมีมากยิ่งขึ้น สุดที่จะบรรยายเป็นลาลักษณ์อักษร หรือพรรณนาด้วยวาจาให้เห็นจริงได้ ครั้นแล้ว คริสเตียนกับหวังใจก็มาถึงประตูเมือง

ที่เหนือประตูมีอักษรทองคำจารึกไว้ว่า “ความสุขจะมีแก่ผู้ที่กระทำตามพระบัญญัติของพระองค์ เพื่อว่าเขาจะได้มีสิทธิไปถึงต้นไม้แห่งชีวิต และจะได้ผ่านประตูเข้าไปในเมือง”

(ดู วิวรรณ์ 22:14)

ต่อจากนั้นข้าพเจ้าก็ฝันเห็น คริสเตียนกับหวังใจแหวะที่ประตู ตามที่บุรุษผู้มีรัศมีอันรุ่งเรืองบอกไว้ แล้วต่างก็มอบหนังสือม้วน ซึ่งได้รับมาตั้งแต่เริ่มเดินทาง ให้แก่นายประตู หนังสือม้วนดังกล่าวนี้ถูกนำไปถวายแก่พระบรมมหาราชย์ตรี พระองค์ทรงอ่านแล้ว ก็ได้ตรัสสั่งให้นายประตูเปิดประตู ให้บุคคลทั้งสองผ่านเข้าไป

ต่อจากนั้นข้าพเจ้าก็ฝันเห็น คริสเตียนกับหวังใจเดินผ่านประตูเข้าไป ขณะที่ทั้งสองเดินผ่านประตูนั้น ร่างกายของเขาก็เปลี่ยนแปลงไปทันที ได้สวมเสื้อเปล่งแสงเป็นประกายมันระยับดุจทองคำ นอกจากนี้ยังได้รับพระราชทานเครื่องดนตรีและมงกุฎอีกด้วย หลังจากนั้นเสียงระฆังทุกใบในเมืองก็ดังกังวาลขึ้นพร้อม ๆ กัน เป็นการแสดงความยินดี ข้าพเจ้าได้ยื่นคริสเตียนและหวังใจร้องด้วยเสียงอันดังว่า “จงถวายคำสวดดี และยศศักดิ์ และรัศมีภาพ และฤทธิ์เดชแด่พระองค์ ผู้ประทับบนพระที่นั่ง และแด่พระเมฆโปรดคนนั้น สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์” (วิวรณ์ 5:13)

ขณะที่ประตูเปิดรับคริสเตียนและหวังใจนั้น ข้าพเจ้ามองเข้าไป ก็เห็นว่าในเมืองนั้นเปล่งแสงรุ่งโรจน์ดุจดวงอาทิตย์ ถนนทุกสายทำด้วยทองคำ และมีคนเป็นอันมากเดินร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้า นอกจากนี้ก็มีสัตว์ที่มีปีกเป็นอันมาก สัตว์เหล่านั้นสรรเสริญพระเจ้าว่า “สาธุ สาธุ สาธุ แด่พระเจ้าผู้ทรงมหิทธิฤทธิ์” ต่อจากนั้นประตูก็ปิด

ชะตากรรมของนายอวิชา

ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังใคร่ครวญถึงสิ่งเหล่านั้นอยู่นั้น ข้าพเจ้าได้เหลียวไปมองข้าหลัง ก็แลเห็นนายอวิชาเดินมาถึงแม่น้ำไม่ช้านักเขาก็ข้ามฟากมาได้ โดยมีได้ประสบความสำเร็จคล้ายกับเหมือนดังคริสเตียนและหวังใจเลย หรือแม้แต่เพียงครั้งเดียวก็ไม่ปาน ทั้งนี้เพราะมีชายคนหนึ่งซื้อความหวังอันไร้ค่า เขาได้ให้ความช่วยเหลือนายอวิชา โดยพายเรือมาส่ง แล้วนายอวิชาที่ปีนขึ้นไปบนภูเขา เช่นเดียวกับที่คริสเตียนและหวังใจทำมาแล้ว แต่เขาต้องปีนขึ้นตามลำพัง ครั้นมาถึงประตู นายประตูซึ่งจ้องมองจากยอดซุ้มประตูอยู่แล้ว ได้ถามเขาว่า “ท่านมาจากไหน ต้องการอะไร”

นายอวิชาตอบว่า “ข้าพเจ้าได้กินและดื่มร่วมกับพระบรมมหาราชย์ตรี และพระองค์ได้ทรงสั่งสอนตามท้องถนนในบ้านเมืองของเรา”

นายประตูได้เรียกเอาหนังสือม้วนจากเขา เพื่อว่าจะได้นำไปแสดงแก่องค์พระมหากษัตริย์ นายอวิชาได้ตรวจค้นดูตามกระเป๋าของตนเองแต่ไม่พบ

นายประตูจึงนำเรื่องราวไปกราบทูล ให้พระมหากษัตริย์ทรงทราบ แต่พระองค์มิได้เสด็จมาหาเขา พระองค์ได้ตรัสสั่งให้บุรุษผู้มีรัศมีรุ่งเรืองสองท่าน ไปจับนายอวิชามัดไว้ ครั้นแล้วบุรุษทั้งสองนั้นก็พานายอวิชาเหาะลอยไปในอากาศ ไปยังประตูที่ด้านข้างของภูเขา แล้วหย่อนเขาเข้าไปในนั้น

ครั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่าแม้แต่เมืองสวรรค์เองก็มีทางที่ไปสู่นรกเช่นเดียวกับเมืองแห่งความ
พินาศ

พอเหตุการณ์ดำเนินมาถึงตอนนี้ ข้าพเจ้าก็ตื่น จึงรู้ว่าฝันไป

Pilgrim's Progress, BOOK 2

Christian Reaches Faithful

Christian quickly reached Faithful, and they went on together talking of all that had happened to them on the way.

“How long did you stay in the City of Destruction before you started after me?” asked Christian.

“Until I could stay no longer,” answered Faithful. “There was much talk as soon as you were gone that our city would soon be burned down to the ground by fire from heaven.”

“What! Did your neighbors talk like that?”

“Yes,” said Faithful, “but I do not think that they really believed it; for I heard some of them laugh when they spoke of you and your ‘hopeless journey’ as they called your pilgrimage. But I did believe, and still do, that the end of our city will be with fire and brimstone from above. So I have made my escape.”

“Did you hear anything of neighbor Pliable?”

“Yes,” said Faithful, “since going back, he has been laughed at and despised by all sorts of people. Hardly anybody will give him work. I met him once in the streets, but he went on the other side of the street as though he were ashamed; so I didn’t speak to him. At first I had hopes for that man, but now I fear that he will perish in the overthrow of the city.”

Faithful's Story

“Well, neighbor Faithful, let us leave him and talk of things that concern ourselves now. Tell me what you have met within the way as you came.”

“ I escaped the swamp that you fell into and got up to the gate without that danger,” said Faithful “Only I met one whose name was Wanton, who wanted to do me harm.”

“It was well you escaped her net. She troubled Joseph, and he escaped her as you did. But it nearly cost him his life (Genesis 39:11-12). What did she do to you?”

“You cannot imagine what a sweet tongue she had, and she tried to make me turn aside with her promising me all kinds of content.”

“She did not promise you the content of a good conscience,” said Christian.

“You know that I mean - all carnal and fleshly content,” said Faithful.

“Thank God you have escaped her. The abhorred of the Lord shall fall into her ditch” (Proverbs 22:14).

“I do not know whether I escaped her entirely or not,” said Faithful.

“Why, I hope you did not consent to her desires.”

“No,” said Faithful, “not to defile myself. I remembered an old writing that I had seen that said, ‘Her steps take hold of hell’ (Proverbs 5:5). So I shut my eyes so that I would not be charmed by her good looks. Then she cursed me, and I went on my way.”

“Did you meet anyone as you came?” asked Christian.

Adam the First

“When I came to the foot of the hill called Difficulty, I met a very old man who asked me who I was and where I was going. He said to me, ‘You look like an honest fellow. Will you be content to live with me for the wages I shall give you? Then I asked him his name and where he lived. He said his name was Adam the First, and he lived in the town of Deceit (Ephesians 4:22). He told me that his work is such as will please a man and his wages were that I should be his heir at last. He told me that in his house were all the enjoyments of the world. He said that he had three daughters, the Lust of the Flesh, the Lust of the Eyes, and the Pride of Life (1 John 2:16), and that I could marry one of them if I wanted. Then I asked him how long he wanted me to live with him and he told me as long as he lived himself.”

“Did you come to agreement with the old man?”

“At first I thought I might go with the man because I thought he spoke very well. But as I talked to him, I looked at his forehead, and I saw there written, ‘Put off the old man with his deeds.’ Then it came burning hot into my mind that whatever he said and however he flattered, when he got me home to his house, he would sell me for a slave. So I told him to stop talking for I would not come near the door of his house. Then he abused me and told me he would send someone after me that

would make my way bitter to my soul. So I turned to go away from him. I felt him take hold of my flesh and give me such a hard pull that I thought he had pulled part of me after himself. This made me cry, ‘O wretched man!’” (Romans 7:24).

Faithful and Moses

“So I went on my way up the hill,” continued Faithful. “Now when I had got about half way up the hill, I looked behind me and saw someone running toward me. He overtook me just where there was a shady place.”

“Just there,” said Christian, “did I sit down to rest, but I went to sleep and lost my roll.”

“But, good brother, let me tell you,” said Faithful. “As soon as the man overtook me, he knocked me down, and I lay as dead. But when I came to myself again, I asked him why he treated me like that. He said it was because of my secret leaning toward Adam the First. And with that he struck me again with a deadly blow on my chest so that I lay at his feet as dead as before. So when I came to myself again, I cried for mercy. But he said, ‘I do not know how to show mercy,’ And he knocked me down again. No doubt he would have made an end of me but Someone came by and asked him to stop.”

“Who was it?”

“I did not know Him at first, but as He went by, I saw scars in His hands and side. Then I knew that He was our Lord.”

“The man that overtook you was Moses,” said Christian. “He does not spare anyone. He does not know how to show mercy to those that break his law.”

“I know it very well,” said Faithful. “That was not the first time that he has met me.”

“But did you not see the house that stood there on the top of the hill?” asked Christian

“Yes, and the lions too, but I think they were asleep; for it was about noon. Because I had so much of the day before me, I passed by the Doorkeeper and came down the hill.”

“I wish you had called at the house; for they would have shown you things that you would not forget to the day of your death,” said Christian. “But tell me, did you meet anybody in the Valley of Humility?”

Discontent

“Yes, I met with Discontent, who wanted me to go back with him. His reason was that the valley was altogether without honor. He told me also that all my friends such as Pride, Arrogancy, Self-conceit and Worldly Glory would be very much offended if I made such a fool of myself as to try to go through this difficult valley.”

“Well, how did you answer him?” asked Christian.

“I told him that these were my relations according to the flesh, but since I became a pilgrim, they have disowned me, and I also have rejected them. I told him also that before honor comes humility and a proud spirit before a fall. Therefore I would rather go through the valley and have the honor that the wisest men seek.”

“Did you meet anyone else in the valley?”

Shame

“Yes,” answered Faithful, “I met with Shame, but I think he has the wrong name.”

“What did he say to you?”

“He said it was a pitiful, low, disgraceful business for a man to mind religion. He said that a tender conscience was not a fit thing for a man. He said that only a few of the mighty, rich, or wise people were ever of the same opinion with me. He said that it was a shame to ask my neighbor’s forgiveness for my faults or to make it right if I had cheated anyone.”

“And what did you say to him?” asked Christian.

“I did not know what to say at first. Then I thought that the things that men regard highly are hated by God (Luke 16:15), and I thought that Shame tells me what men are, but he tells me nothing of what God is. And I also thought that in the day of judgment we shall not be judged according to what men think. We shall be judged according to the wisdom and law of the Highest. Therefore what God says is best even though all the men in the world are against it. Those who make themselves fools for the kingdom of heaven are wisest, and the poor man who loves Christ is richer than the greatest man in the world that hates Him. So I said, ‘Shame, go away. You are an enemy of my salvation.’”

Then Christian said, "I am glad, my brother, that you stood so bravely against this evil man. I also think he has the wrong name; for he is so bold that he follows us in the streets and makes us ashamed of all that is good. Let us keep on resisting him."

"I think we must cry for help against him to the One who wants us to be brave for truth," said Faithful.

"Yes," said Christian, "But did you meet anybody else in the valley?"

"No, for I had sunshine all the rest of the way through there and also through the Valley of the Shadow of Death."

The Pilgrims Disagree with Talkative

I saw in my dream that as they went on, they overtook a man whose name was Talkative, and they walked together.

"Come on then," said Faithful, "let us spend our time in talking of things that are profitable."

"I am glad that I have met you," said Talkative, "for, to tell the truth, there are only a few who care to spend time in this way when they travel. They would rather talk of things of no profit. And what thing is so pleasant and profitable as talk of the things of God? For by so doing, a man may get knowledge of wrong things such as the emptiness of earthly things, and also of the benefit of things above. By this men may learn that the new birth is necessary, that our good works are not enough to gain salvation, and that we need Christ's righteousness. Besides this, man may learn by talk what it is to repent, to believe, to pray, to suffer, and such things. He may learn the great promises of God and how to answer false teachers and also how to teach the ignorant."

"All this is true," said Faithful. I am glad to hear these things from you."

"It is a pity," said Talkative, "that so few understand the need of faith and the work of grace in their souls in order to have eternal life. They ignorantly live in the works of the law by which no man can enter the kingdom of heaven."

"Well then," said Faithful, "what is the thing that we should talk about?"

"Whatever you want," replied Talkative, "I will talk of anything if it is for our profit."

Now Faithful stepped back to walk with Christian and said, "Surely this man is an excellent pilgrim."

At this Christian smiled and said, "This man will deceive with his tongue those who do not know him. His name is Talkative, and I am surprised that you do not know him for he lives in our town."

"Well, he seems to be a good man."

"That is to men that do not know him. This man will keep any company and join in any talk. As he talks with you now, so he will talk at the bar. And the more drinks he has, the more he talks. Religion has no place in his life or in his house. All he has is in his tongue and his religion is to make a noise with it."

"You don't say," said Faithful. "Then I have been deceived by this man."

"Deceived! You may be sure of it. He talks of prayer, of repentance, of faith, and of new birth, but all he knows is to talk of them. I have been in his family. His house has no sign of religion in it. There is there neither prayer nor any sign of repentance for sin. He is the disgrace, and shame of religion to all that know him (Romans 2:24). For my part, I believe that by his wicked life he has caused many to stumble and fall. And he will be the downfall of many more."

"Well, I see that saying and doing are two different things. I shall watch more carefully for the difference."

"They are two different things indeed, and are as different as the soul and the body. The important part of religion is the practical part. Talkative does not know this. He thinks that hearing and saying will make a good Christian. He deceives his own soul. In the judgment men will be judged according to fruit. At that time they will not be asked, 'Did you believe?' But they will be asked, 'Were you doers or talkers only?' Not that anything can be accepted that is not of faith. But I want to show you how useless the profession of Talkative will be at that day."

"What shall I do to get rid of him?" asked Faithful.

"Take my advice, and he will soon be sick of your company unless God touches his heart and turns it. Enter into some serious talk about the power of God. After he has agreed with it, ask him plainly whether this thing is true in his heart, in his house, and in his life."

Then Faithful stepped forward to walk with Talkative, and he said, "I have decided what we should talk about. It is this: how does the saving grace of God show itself when it is in the heart of a man?"

“I see that our talk will be about the power of God,” said Talkative. “Well, it is a very good question. I am willing to answer you. First, where the grace of God is in the heart, it causes a great outcry against sin. Secondly –“

“Wait, let us think about one thing at a time. I think it would be better to say that it shows itself by making the soul hate its sin,” said Faithful.

“Why, what difference is there between crying out against sin and hating sin?”

“Oh, a great deal. I have heard many cry out against sin when they preach who let it dwell in their own heart and life. Joseph’s mistress cried out with a loud voice as if she had been very pure (Genesis 39:15). But she really wanted to commit sin. Some cry out against sin as a mother cries out against her child when she calls it bad names and then lovingly holds it close to her. But what is the second thing that would prove that there was a work of grace in the heart?”

“Great knowledge of gospel mysteries,” said Talkative.

“But great knowledge may be obtained in the mysteries of the gospel and yet no work of grace in the heart,” said Faithful. “When Christ asked, ‘do you know all these things?’ He added, ‘Blessed are ye if ye do them.’ The blessing is not in *knowing* them but in *doing* them. To know is a thing that pleases talkers and boasters. To do is what pleases God. Would you like to tell me other signs of how the grace of God shows where it is?”

“Not I,” said Talkative “for I see we shall not agree.”

“If you will not tell, will you let me do it? The work of grace in the soul shows itself both to the one that has it and to those that stand by. To him who has it, it gives conviction of sin. It shows his sinful nature and the sin of unbelief that will damn him if he does not find mercy at God’s hand by faith in Jesus Christ. This works in him a sorrow and shame for sin and he knows that it is absolutely necessary to come to Christ, the Saviour of the world, if he is going to have life. Now according to the strength or weakness or his faith in his Saviour, so is his joy and peace. So is his love of holiness. So are his desires to know Him more, and also to serve Him in this world.

“To others it shows itself by his confession of faith in Christ and by a life that fits that confession. It shows itself by a life of holiness in heart and life, not by talk only as a hypocrite or talkative person may do.

“And now, sir,” continued Faithful, “if you do not object, I want to ask you another question.”

“I do not object,” said Talkative. “What is your question?”

“It is this: have you experienced this and do your life and conduct show it? Or does your religion stand in word and tongue and not in deed and truth?”

Then Talkative at first began to feel uncomfortable, but then he replied, “I did not expect this kind of talk. I am not ready to give an answer to such questions. But tell me, why do you ask me?”

“To tell you all the truth,” said Faithful, “I have heard that you are a man whose religion is only in talk. Your conduct shows that you do not believe what you say. They say you are a dishonor to Christians and a shame to all who profess to believe.”

Talkative Departs

“Since you are ready to believe reports and to judge so quickly, you are not fit to talk to. Goodbye” And Talkative walked away.

Then Christian came up to Faithful and said, “I told you how it would happen. He would rather leave your company than change his life. He has saved us the trouble of going away from him.”

“But I am glad we had this little talk with him,” said Faithful. “It may be he will think of it again.”

“You did well to talk so plainly. There is very little of this faithful dealing with men nowadays. And that is why religion smells bad in the nostrils of as many as it does. For these talkative fools are received into the fellowship of the Christians, and the world cannot understand it. It is a shame to Christianity and a sorrow to those who are sincere. I wish all men would deal with them as you have done.”

Evangelist Meets the Pilgrims

Thus they went on talking and so made the way easy that otherwise would have been dull. Now when they were almost out of the wilderness, Evangelist came up to them and saluted them.

Christian and Faithful were very happy to see him. They told him of all things that had happened to them in the way, and with what difficulty they had come to that place.”

“I am glad,” said Evangelist. “Not because you have met with trials, but because you have been victors and have stayed in the way. Continue steadfastly for you have all power in heaven and earth on your side.”

Then Christian thanked him for the encouraging words that he gave them. He asked if Evangelist could tell them of things that might happen to them and also how they might resist and overcome them.

“My sons,” said Evangelist, “you have heard that you must ‘through much tribulation enter into the kingdom of heaven.’ You will soon come into a town. There one or both of you must seal the testimony you hold with blood. But be faithful unto death, and the King will give you a crown of life.”

The Pilgrims Have Trouble in Vanity Fair

Then I saw in my dream that when they got out of the wilderness, they saw a town before them named Vanity (Psalm 62:9). And in the town there was a market called Vanity Fair. Many many years ago, when Satan saw that the path of the pilgrims led through this city, he set up a market place. In it all sorts of valueless things are sold all year round. Therefore at this market are sold such things as houses, lands, trades, places, honors, desires, titles, countries, kingdoms, lusts, pleasures and delights of all kinds, and all kinds of evil.

Now the pilgrims had to go through this market place. As soon as they entered it, the people began to gather around them for several reasons. Their clothes and speech were so different and they did not care to even look at the things for sale. If anyone called them to buy, they put their fingers in their ears and cried, “Turn away thine eyes from beholding vanity” (Psalm 119:37). Some said that they were fools and some that they were mad (Job 12:4; 1 Corinthians 4:9). Some mocked them and others jeered and some called on others to hit them. At last there was such a great stir and confusion in the market place that all order was gone.

Arrested and Caged

Now the great one of the fair heard about it and sent some of his trusted friends to take these men and examine them. But those that were appointed to examine them believed that they were mad men. Or else they thought that they had come in order to put all things into a confusion in the market place. Therefore they arrested them and beat them and rubbed dirt all over them. Then they put them into an iron cage so that they might be seen and mocked by all the men in the fair.

The pilgrims lay there for some time and were the objects of the people's amusement or anger or revenge. But they were patient, giving good words for bad and kindness for injuries done to them. Then they were brought before the examiners again. They beat them without pity and tied them up with chains. They led them up and down the fair as an example and terror to others.

But Christian and Faithful behaved themselves even more wisely. They received the shame with so much meekness and patience that it won to their side several of the men of the fair. This made the others more angry. So they tried to frighten them by saying that they should die. They put them in the cage again and made their feet fast in the stocks. Here they remembered what Evangelist had told them. They comforted each other because they knew that the one who would suffer death would really be better off. Therefore each one secretly wished that he might be the one to die.

The Trial

Then at a convenient time they brought them forth to their trial. Three witnesses - Envy, Superstition, and Pickthank - witnessed against them. The judges were: Mr. Blindman, Mr. No-good, Mr. Malice, Mr. Love-lust, Mr. Live-loose, Mr. Heady, Mr. Highmind, Mr. Enmity, Mr. Liar, Mr. Cruelty, Mr. Hatelight, and Mr. Implacable. They all decided that Faithful was guilty and worthy of death.

Faithful Martyred

Therefore they brought out Faithful to do with him according to their law. First they beat him and then cut him with knives. After they threw stones at him and wounded him with their swords.

Last of all they burned him to ashes at the stake. Thus Faithful came to his end. Now I saw that behind the crowd there stood a chariot and horses waiting for Faithful. They carried him up through the clouds with the sound of a trumpet to the Celestial Gate.

Christian was sent back to prison, but He who overrules all things caused him to escape from the hands of his enemies.

Hopeful Joins Christian

Now I saw in my dream that Christian did not go on alone. One whose name was Hopeful had heard the words of Faithful and Christian. He had watched how they behaved in suffering, and now he joined Christian. Thus one died to bear testimony of the truth, and another rises out of his ashes to be a companion with Christian on his journey. Hopeful also said that he was sure there were many more men in the town who would follow later on,

By-ends

So I saw that after they had left the fair they overtook one whose name was By-ends. He came from the town of Fairspeech. He told them that he had many rich relatives in that town such as Lord Turnabout, My Lord Time-server, My Lord Fair-speech, Mr. Smooth-man, Mr. Facing-both-ways, Mr. Anything. He said that the preacher was Mr. Twotongues. He also said that his wife was the daughter of Lady Feigning.

“It is true,” said By-ends, “that we differ somewhat in religion from these that are stricter than me, but we differ only in two small points. First, we never strive against unfavorable conditions. Second, we are always zealous when Religion is well liked. We love much to walk with him in the street if the sun shines and the people praise him.” Then he added, “But you will find me good company if you will let me be your companion.”

“If you will go with us,” said Christian, “you must travel in bad weather as well as good, and I think that is not your desire. You must also own Religion when he is rejected as well as when he is well liked. And you must stand by him, too, when he is bound in chains as well as when he walks in the streets with the praise of men.”

“Let me choose what I want, but let me go with you,” said By-ends.

“Not unless you will do what we do,” said Christian.

Then By-ends said, “I will never leave my old ideas since they are harmless and are profitable to me. If I may not go with you, I will do as I did before you overtook me. I will go by myself until others come along that will be glad for my company,”

By-ends’ Three Friends

Now I saw in my dream that Christian and Hopeful left him and went on ahead. But one of them, looking back, saw three men join Mr. By-ends. The men’s names were Mr. Hold-the-world, Mr. Money-love, and Mr. Save-all. By-ends knew them because they had all been pupils in a school taught by Mr. Gripeman in the town of Love-gain. This schoolmaster taught them how to get what they wanted either by force, or flattery, or lying, or even by pretending to be religious.

When they had saluted one another, Mr. Money love said to Mr. By-ends, “Who are those men ahead of us on the road?”

“They are men from a far country, and according to their own way they are going on a pilgrimage.”

“But why didn’t they wait,” said Money-love, “and we could have their company?” For we are all going on a pilgrimage.”

“Yes, we are indeed,” said By-ends, “but those men are very strict and they think so much of their own ideas that they do not want the opinions of others. Even if a man is godly, if he does not agree with them in all things, they will throw him out of their company. They believe in holding on to their ideas even though men are against them. But I am for religion only as long as I can gain something from it.”

As they travelled By-ends asked them a question: “Suppose a certain man has only a poor business in the world, but if he becomes religious, he can get many more customers and perhaps get a rich wife. I see no reason why this is not all right.”

To this Mr. Money-love replied, “The man who gets these things by becoming religious gets that which is good, from them that are good, by becoming good himself. So then, here is a good wife,

a good business, and gain. And all of these are gained by becoming religious, which is good. Therefore I think that to become religious in order to get all these is good and profitable.”

This answer was praised by them all and they thought that no one could disagree with it. Therefore they called to Christian and Hopeful and asked them what they thought.

Then said Christian, “Even a babe in religion can answer such questions. It was not good for men to follow Christ because of the bread He gave them (John 6:26, 27). Therefore, how much worse is it to make of Him and religion a means to get and enjoy the world?”

The heathen, hypocrites and demons think in that way. And I keep thinking that the man who takes up religion to gain the world, will just as easily throw away religion for the world as Judas did.”

Then they stood staring at one another, but they could not answer Christian.

Demas and the Silver Mine

Then Christian and Hopeful went ahead again. They walked until they came to a wide field called Ease. They crossed this with on trouble. Now on the far side of the field was a little hill called Lucre where there was a silver mine.

Then I saw in my dream that a little off the road near the silver mine stood Demas (2 Timothy 4:10). He called to Christian and his companion, “Turn aside here and I will show you something.”

“What is so great that we should turn out of the way?”

“Here is a silver mine,” said Demas, “and some are digging in it for treasure. If you come you may get rich yourselves.”

“Let us go see,” said Hopeful.

“Not I, said Christian. “I have heard of this place and how many have been killed here. Besides, that treasure is a trap to those who seek it because it hinders them in their Journey. Let us not go aside a step but still keep on our way.”

“I am sure that when By-ends comes up he will turn in there to see,” said Hopeful.

“No doubt, because his ideas lead him in that way. And I think he will die there,” added Christian.

The Pillar of Salt

Now I saw that just on the other side of this field the pilgrims came to an old pillar close to the road. Both of them were surprised by the strange shape of the pillar for it looked something like a woman. Then Hopeful saw some writing on the head and it was this: “Remember Lot’s wife.” Then they decided that this pillar of salt had been Lot’s wife. They remembered that she had been turned into a pillar of salt because she looked back with a greedy heart when she was fleeing from the city of Sodom (Genesis 19:26).

The River of God

I saw then that they went on their way to a pleasant river which David the king called “the river of God” (Psalm 65:9), but John called it “the river of the water of life” (Revelation 22:1). They walked with great delight along the path that followed the river. They also drank water from the river and this refreshed their weary spirits. Along side the river there were great trees with all kinds of fruit. On both sides of the river was a meadow with beautiful flowers and grass all year long. They stayed in this meadow for several days, for here they could lie down and sleep in safety (Psalm 23:2, 3).

Giant Despair Takes the Pilgrims to Doubting Castle

Now I saw in my dream that as they journeyed on, the road led away from the river. They were sorry to leave the river but did not dare to go out of the way. Now the road was rough and they became discouraged (Numbers 21:4) and wished for an easier way.

By-path Meadow

Now a little in front of them on the left hand side of the road there were some steps leading into a meadow called By-path Meadow. Then Christian climbed the steps and saw a path going the same way on the other side of the fence, “Come, good Hopeful, let us go over,” he said.

“But what if this path should lead us out of the way?” asked Hopeful.

“That is not likely,” said Christian. “See, it goes along by the wayside.”

So Hopeful was convinced by his companion and went after him. They found this path very easy for their feet. Looking up they saw a man walking ahead of them whose name was Vain-confidence. So they called after him and asked where the road led to.

“To the Celestial City,” he said.

“You see” said Christian, “Didn’t I tell you so? We are all right.”

But as they followed him night came on and it grew very dark. They could not see the man ahead of them. Vain-confidence went on but he could not see the way before him. He fell into a deep pit and was dashed in pieces.

Now it began to rain and thunder and lightning in the most frightful manner and water covered the road.

Then Hopeful groaned, saying, “Oh, I wish I had kept on my way.”

“Who would have thought that this path led us out of the way,” said Christian.

“I was afraid of it from the first,” said Hopeful. “I would have spoken plainer except that you are older than I.”

“Please forgive me. I did not mean any harm,” said Christian. “Let us try to go back again.”

By this time going back was very dangerous. (Then I thought, it is easier to go out of the way when we are in it than to go back when we are out). They tried to get back, but it was so dark and the water was so high that they could not reach the steps that night. At last they found a little shelter and sat down, but they were so tired they fell asleep.

Giant Despair

Now, not very far from where they were sleeping there was a very strong building called Doubting Castle. It was owned by a cruel giant named Despair. Very early in the morning this big, strong man was walking up and down in his fields. He found Christian and Hopeful asleep. With a harsh and cruel voice he woke them up. He asked them who they were and what they were doing on his land. They told him that they were pilgrims and that they had lost their way.

Then said the giant, “You have trespassed by walking in my fields and lying on my lands; therefore you must go along with me.”

So they were forced to go because the giant was so big and much stronger than they. They also had very little to say because they knew that had done wrong.

Inside Doubting Castle

The giant drove them ahead of him. He put them into a very dark, dirty, bad-smelling room inside of his castle. In this prison they lay for four days without one bit of bread or a drop of water to drink. There was no light and no one came to ask how they were. Now in this place Christian had double sorrow. It was his thoughtless haste that had brought them into this great trouble.

Now Giant Despair had a wife named Diffidence. So when he went to bed he told his wife what he had done. He asked her what he should do with the prisoners.

She told him that he should beat them without mercy.

So in the morning he found a very big club. He went to them and scolded them as if they were dogs. Then he gave them such an awful beating that they could not help themselves. They could not even turn over on the floor. Then he left them to their distress. So all that day they spent their time in nothing but sighs and wailing.

The next morning he came to them in a harsh manner as before. He saw that they were very sore from the beating he had given them. He told them that they would never get out of that place. Therefore the only way was to take their own lives either with a knife, or a rope, or with poison. "For why should you choose to live," he said, "when your life is so full of pain?"

They begged him to let them go. With that he looked very ugly and rushed at them. No doubt he would have killed them himself, but he fell into one of his convulsions. For a time he could not use his hands so he left them.

"Brother," said Christian, "What shall we do? Our life here is miserable; I do not know whether it is best to live like this or to die by my own hand. My soul chooses death rather than life. The grave is easier for me than this terrible prison. Shall we do what the giant wants?"

"Our condition is now indeed dreadful," answered Hopeful. "And death would be more welcome to me than to stay here forever. But let us think of the words of the Lord of the country to which we are going. He has said. "Thou shalt do no murder." If we should not kill another man, much more then are we forbidden to kill ourselves. Besides, he that kills another man has only murdered his

body. But if a man kills himself he kills body and soul at once. And, my brother, you talk of ease in the grave but you have forgotten hell. For that is where murderers go. For no murderer hath eternal life' (1 John 3:15).

“Let us remember, too, that not all the law is in the hand of Giant Despair. Others have been taken by him. Yet they have escaped out of his hands. Who knows, maybe God, who made the world, will cause Giant Despair to die. Or at some other time he may forget to lock us in. Or he may have another one of his convulsions before us and lose the use of his hands and feet. Let us be patient and endure a while. The time may come that we will be free. But let us not be our own murderers.”

With these words Hopeful encouraged his brother. So they continued together in the dark that day in their sad and unhappy condition. Well, towards evening the giant went down to the prison again to see if his prisoners had taken his advice. But when he came there he found them still alive. He became very furious and angry. He told them that now it would be worse for them than if they had never been born.

At this they trembled greatly and they talked about whether they should take the giant's advice or not. Now Christian again seemed to want to do it. But Hopeful said, “My brother, you remember how brave you have been up till now. Satan could not crush you. Neither could all that you saw and heard and felt in the Valley of the Shadow of Death. And now are you nothing but fears? I am here with you, a far weaker man than you. The giant has wounded me, and has also taken away my bread and water. But let us be patient a little longer. Remember how in Vanity Fair you were not afraid of the chain, nor the cage, nor yet of death.”

The next morning the giant went to them again. Then he took them into the castle yard and showed them bones and skulls as his wife had told him to do. “These, he said, “were once pilgrims as you are and they walked in my fields as you have done. When I saw fit I tore them in pieces and so will I do with you.” Then he beat them all the way back to the prison.

Now when night came the giant wondered why neither his beatings nor his advice could bring them to their end. And with that his wife replied, “I fear that they live in hopes that someone will come and free them. Or maybe they have keys with them, with which they hope to escape.”

“I will search them in the morning.” Said the giant.

The Key of Promise

Well, that night about midnight, they began to pray and they prayed until almost break of day. Now a little while before it was day Christian spoke up as one half amazed. “What a fool I am,” he said, “To lie in a horrible prison when I could be free. I have a key in my pocket called Promise. I am sure it will open any lock in Doubting Castle.”

Then said Hopeful, “That is good news. Get it out and try it”. Then Christian pulled out the key and began to try the dungeon door. As he turned the key, the door flew open and Christian and Hopeful both came out. Then he opened the door that leads to the castle yard. After that he went to the iron gate. That lock was very hard, but the key opened it. Then they pushed the gate open so they could escape quickly. But the gate made so much noise that it work up Giant Despair. He got up quickly to catch the prisoners but one of his convulsions came on him and he could not go after them.

They went on and came to the King’s highway again and so they were safe. Then they put up a warning near the steps. Many who followed later read what was written and escaped that danger.

The Pilgrims Stay with the Shepherds

They went on until they came to the Delectable Mountains. So they went up to the mountains to see the gardens and trees and fountains of water. There they drank and washed themselves and ate fruit from the trees.

Now there were shepherds on the tops of these mountains. They were feeding their sheep by the side of the road. “Whose Delectable Mountains are these?” asked the pilgrims. “And whose are the sheep that feed on them?”

“These mountains are Immanuel’s land and the sheep are also His.”

“Is this the way to the Celestial City?”

“Yes, you are in the right way,” said the shepherds.

I saw also in my dream that the shepherds asked questions of them. When they heard their answers they looked lovingly upon them and said, “Welcome to the Delectable Mountains.”

The shepherds were named Knowledge, Experience, Watchful, and Sincere. They took the pilgrims with them and gave them something to eat. They said that they wanted the pilgrims to stay

awhile so they could get to know them. They also wanted them to enjoy the good things of the Delectable Mountains. So they stayed some days with the shepherds.

Before they went on their way the shepherds let them look through a glass toward the gate of the Celestial City. There they saw some of the glory of the place to which they were going.

Then one of the shepherds gave them a paper to show them the way. Another told them to beware of the Flatterer. The third told them to be sure that they did not step on the Enchanted Ground. The fourth bid them God-speed. So I woke from my dream.

Then I slept and dreamed again and I saw the same pilgrims going down the mountains toward the city.

The Pilgrims Meet Ignorance, Flatterer, and Atheist

Then they met a man named Ignorance. He was walking along a little crooked path that led into pilgrim's way. So Christian asked him where he came from and where he was going.

"Sir," he said, "I was born in the country of Conceit, and I am going to Celestial City."

"But how do you think you will get in at the gate?" asked Christian. "You may find some difficulty there."

"I will get in as other good people do," he said.

"But what have you got to show at the gate so that it will be opened for you?"

"I know my Lord's will," said Ignorance, "and I have a good conscience. I pay my debts, I pray, I fast, I pay tithes and give alms. I have left my country for the place to which I am going."

"But you did not come in at the small narrow gate at the beginning of the way. You came in by that crooked path. Therefore I am afraid that, no matter what you think of yourself, you will not be able to enter the city," said Christian.

"Gentlemen," said Ignorance, "you follow the religion of your country and I will follow the religion of mine. I hope all well. And as for the gate you talk about, all the world knows that it is very far from our country. I cannot think of any man that even knows the way to it. But that does not matter. We have a fine, pleasant, green path that comes down from our country,"

When Christian saw that the man was wise in his own conceit, he whispered to Hopeful, “There is more hope for a fool than for him (Proverbs 26:12). Shall we talk to him any more” Or shall we leave him to think about what he has already heard and stop again for him later?”

So they went on and Ignorance followed. They went then until they saw a road leading out of the way. They did know which of the two to take because they both were straight. And as they were thinking about which way to go, a man in a white robe came to them. He asked them why they stood there. They answered, “We are going to the Celestial City, but we do not know which of these ways to take.”

“Follow me.” Said the man. “That is where I am going.”

Flatterer and His Net

So they followed him. But little by little the road turned away from the city to which they were going. Still they followed. But by and by, before they knew what he was doing, he led them into a net. They were both caught in the net and could not get themselves out. Then the white robe fell off the man’s back.

“Now I see that I have done wrong.” said Christian. “The shepherds told us to beware of the Flatterer. We have found the saying of the wise man to be true today, ‘A man that flattereth his neighbor spreadeth a net for his feet’” (Proverbs 29:5)

“The shepherds also gave us a paper to show us the way, but we forgot to read it,” said Hopeful.

Thus they lay in the net wailing. At last they saw a shining one coming towards them with a whip in his hand. He asked them where they came from and what they were doing there. They told him that a man in white robes had led them out of the way.

“It was Flatterer, a false prophet,” he said. “He had transformed himself into an angel of light” (2 Corinthians 11:13, 14).

So he tore the net open and let the men out. Then he led them back to the way that they had left to follow Flatterer. “Where did you stay last night?” He asked them.

“With the shepherds on the Delectable Mountains” They said.

“Why didn’t you take out the paper they gave you and read it?” he asked.

They said that they forgot.

“Didn’t the shepherds tell you to beware of the Flatterer?”

“Yes, but we did not think that this man who spoke so well could be the Flatterer” (Romans 16:17-18).

Then I saw in my dream that he made them lie down. He whipped them to teach them the good way where they should walk. As he did so he said, As many as I love, I rebuke and chasten; be zealous, therefore, and repent” (Revelation 3:19).

Then he told them to go their way and to follow the other directions of the shepherds. So they thanked him for all his kindness and went singing along the right way.

Atheist

Now after a while they saw someone coming to meet them. At last he came up to them. His name was Atheist and he asked them where they were going.

“We are going to Mount Zion,” they said.

Then Atheist began to laugh very hard. “What ignorant persons you are,” he said. “You are going on a difficult journey and in the end you will gain nothing. There is not such a place as you dream of in all the world.”

“But there is in the world to come,” said Christian.

“When I was in my own country I heard what you are telling me. So I went out to see. I have been seeking for this city for twenty years. But I have seen no more of it than I did the day I started.”

“We have both heard and believed that there is such a place to be found,” said Christian.

“If I had not believed at home, I would not have come this far to seek for it. And if there were such a place I would have found it, for I have gone farther than you. I am going back,” said Atheist.

“Is it true what this man has said?” asked Christian.

“Be careful,” said Hopeful. “He is one of the flatterers. What! No Mount Zion! Did we not see the gate of the city from the Delectable Mountains? Also are we not now to walk by faith? Let us go; the man with the whip will come again.”

“My Brother,” said Christian, “I did not doubt the truth of our belief, but I wanted to prove you. As for this man, I know that he is blinded by the god of this world. Let us go on, knowing that we believe the truth.”

So they turned from the man. He was still laughing at them as he went on his way.

The Pilgrims Travel Over the Enchanted Ground

Then I saw in my dream that they went on until they came into a certain country. Here the air made strangers feel sleepy. Hopeful became very dull and sleepy. So he said to Christian, “I am so sleepy that I can hardly hold open my eyes. Let us lie down here and take a nap.”

“No,” said Christian, “if we sleep we will never wake again.”

“Why, my brother? Sleep is sweet to the laboring man. We may be refreshed if we take a little sleep.”

“Do you not remember? One of the shepherds said that we should not sleep on the Enchanted Ground. Wherefore ‘let us not sleep, as do others, but let us watch and be sober’” (1 Thessalonians 5:6).

“I have done wrong,” said Hopeful. “And if I had been alone I would have been sleeping and in danger of death.”

“Now then,” said Christian, “let us talk together to keep from being sleepy.”

Then Christian began and said, “How did you first come to think of doing as you do now?”

Hopeful’s Story

“For a long time I enjoyed the treasures and riches of the world. Then I heard from you and beloved Faithful that the end of these things is death (Romans 6:21-23). And for these things’ sake the wrath of God comes upon the children of disobedience’ (Ephesians 5:6). My sins came to my mind when I thought that I must quickly come to judgment.”

“And what did you do then?” asked Christian.

“I thought that I must try to live a better life or else I was sure to be damned. I ran away from my sin and my sinful companions too. I took up religious duties such as praying and reading and

weeping for sin. And I did many other things, too much to mention here. But then I heard sayings such as these: ‘All our righteousness are as filthy rags, (Isaiah 64:6). ‘By the works of the law shall no flesh be justified’ (Galatians 2:16).

“Then I began to think like this:” said Hopeful. If all my righteousness is filthy rags and if by the deeds of the law no man can be justified. And if, when. We have done all, we are still unprofitable; then it is foolish to think of gaining heaven by keeping the law.

“Then I thought of a man who has a debt. He owes a hundred dollars to a shopkeeper. After that he pays for all the goods that he takes. But his old debt is still there on the books unpaid. The shopkeeper may take him to court until he pays the debt.”

“Well, what does this have to do with you ?” asked Christian.

“I thought that by my sins I have a great debt in God’s books. If I change now that will not pay off the old debt. But how shall I be free from damnation because of my sin? Another thing also troubled me. I saw new sin mixing itself with the best I could do now. I committed enough sin in one day to send me to hell even if I had never sinned before,” said Hopeful.

“And what did you do then?”

“I could not tell what to do until I talked with Faithful. He told me that I must find the righteousness of a man that had never sinned.”

“Did you think there was such a man to be found?” asked Christian

“He told me that it was the Lord Jesus Christ, Who is now on the right hand of the Most High (Hebrews 10:12). I asked him how that Man’s righteousness could justify another before God. He told me that He was the mighty God and that He died, not for Himself, but for me. He said that Christ’s doings and the worthiness of them would be mine if I believed on Him.”

“And what did you do then?”

“I thought that He would not be willing to save me,” said Hopeful.

“And what did Faithful say to you then?”

“He told me to go to Him and see. Then I said that it was taking too much for granted. But he said, No, for I was invited to come (Matthew 11:28). Then I asked him what I must do when I come. He said that with all my heart and soul I should ask the Father to show Him to me. I told him I did not know what to say when I came. He told me to say something like this: God, be merciful to me, a

sinner. Make me know and believe in Jesus Christ. I know that without His righteousness I am completely lost, Lord, I have heard that Thou art a merciful God. Thou hast ordained that Thy son Jesus Christ should be the Saviour of the world. Thou art willing to bestow Him upon such a poor sinner as I am. And I am a sinner indeed. Lord, magnify thy grace in saving my soul through Thy Son, Jesus Christ. Amen.”

“And did you do as you were told?”

“Yes, over and over and over.”

“And how was He shown to you?” asked Christian.

“I did not see Him with my bodily eyes, but with the eyes of my understanding. One day I saw the greatness of my sin and was looking for nothing but hell. Suddenly I thought I saw the Lord Jesus Christ looking down from heaven upon me, saying ‘Believe on the Lord Jesus Christ and thou shalt be saved’ (Acts 16:31). Then I wept and asked further ‘Lord, may such a great sinner as I am be accepted by Thee and saved by thee?’ And I heard Him say, ‘Him that cometh to me I will in no wise cast out’ (John 6:37). ‘Christ Jesus came into the world to save sinners’ (1 Timothy 1:15). ‘He is the end of the law for righteousness to every one that believes’ (Romans 10:4). ‘He died for our sins and rose again for our justification’ (Romans 4:25).

“Then my heart was full of joy,” continued Hopeful. “My eyes were full of tears, my heart was running over with love for the Lord Jesus. I longed to do something for the honor and glory of the name of the Lord Jesus Christ.”

Ignorance Comes After

Then I saw in my dream that Hopeful looked back and saw Ignorance coming after them. So they waited for him to come up to them. “How is it now between your soul and God?” asked Christian.

“All right, I hope,” said Ignorance. “For I am always full of good thoughts that comfort me as I walk.”

“What thoughts? Tell us about them.”

“Why, I think of God and heaven,” said Ignorance.

“So do the demons and damned souls,” said Christian.

“But I think of them and desire them.”

“So do many that will never reach them” (Proverbs 13:4).

“But I think of them and leave all for them,” said Ignorance.

“That I doubt. For leaving all is very hard, harder than many think. But why do you think you have left all for God and heaven?”

“My heart tells me so,” said Ignorance.

“The wise man says, “He who trusts in his own heart is a fool,” said Christian (Proverbs 28:26).

“That is spoken of an evil heart,” said Ignorance; “my heart is good.”

“Unless the Word of God tells us about these things, other testimony is of no value,” said Christian. “The Word of God says of our hearts, “There is none righteous, there is none that doeth good’ (Romans 3:10, 12). It says also that ‘every imagination of the heart of man is only evil continually’ (Genesis 6:5). And again, ‘The imagination of man’s heart is evil from his youth’” (Genesis 8:21).

“I will never believe that my heart is that bad,” said Ignorance.

“The Word of God also passes judgment on our ways. It says that man’s ways are crooked ways, not good but evil (Psalm 125:5). God knows us better than we can know ourselves. He can see sin in us when we can see none in ourselves. When we think that all our righteousness is filthy rags, we know that we cannot stand before God with any trust even in our best deeds.”

“Do you think that I am such a fool that I think God can see no further than I?” said Ignorance. “Or do you think that I would come to God trusting in my best works” I know I must believe in Christ.”

“How do you think that you must believe in Christ when you do not see that you need Him?” asked Christian.

The folly of Ignorance

“I believe that Christ died for sinners. I believe that I shall be cleared before God because He receives my obedience to His law. By His merits Christ makes my religious duties acceptable to His Father and so I am justified.”

“That kind of faith is not shown in the Word of God,” said Christian. “It is a false faith. It justifies you because of your own righteousness instead of because of Christ’s righteousness. This faith is misleading and will leave you under God’s wrath. True faith makes the lost soul flee for refuge to Christ’s righteousness. And through Christ’s righteousness he is received by God and is free from judgment.”

“What! Do you want me to trust in what Christ in His own person has done without me?” said Ignorance. “That would make us live as we please. For what would it matter how we lived if we may be justified from all things by Christ’s personal righteousness when we believe it?”

“Ignorance is your name and as your name so are you,” said Christian. “You are also ignorant of what saving faith in this righteousness of Christ does in the heart. It wins over the heart to God in Christ to love His name, to love His Word, His ways and His people. It is not as you ignorantly imagine.”

“Ask him if he ever had Christ revealed to him from heaven,” said Hopeful. “Christ is so hid in God that He cannot be known by any man unless God the Father shows Him to him.”

“That is your faith but not mine,” said Ignorance. “I do not doubt but mine is as good as yours.”

“I see you are ignorant of the workings of faith, poor Ignorance. Be awakened, see you own worthless condition and flee to the Lord Jesus Christ. By His righteousness you will be free from condemnation.”

“You go too fast,” said Ignorance. “I cannot keep up with you. Go on ahead. I must stay behind a while.”

So I saw in my dream that they went ahead and Ignorance came slowly after.

The Pilgrims Reach Beulah Land and the River of Death

When they had crossed over the Enchanted Ground, they entered the country of Beulah. The way they were following led straight through this country. They were happy there. The air was very sweet and pleasant and there were birds and flowers. They had all the food they could eat.

In this country the sun shone day and night. Here the Giant Despair could not reach them. And here they could see the city to which they were going. It was built with pearls and precious jewels and the streets were made of gold.

So I saw that as they went on they met two men whose robes were shining like gold. Their faces also were shining like the light. The men asked them questions and then they said, “You have only two more hard things to meet and then you will be in the city.”

Christian and his companion asked the men to go along with them. They said that they would. “But,” they said, “you must obtain it by your own faith.”

Now I also saw that between them and the gate was a river. There was no bridge to go over it and the river was very deep. As they looked at the river the pilgrims did not know what to do. But the men that went with them said, “You must go through it or you cannot get to the gate.”

Then Christian was even more discouraged than Hopeful. They both looked this way and that way. But they could not find any way to escape the river. Then they asked the men if the water was all the same depth, They said that it was deeper or not so deep according to the way that they believed in the King.

In the River

Then they went into the water and Christian began to sink. He cried out. “I will sink in the deep waters; the billows go over my head; all the waves go over me” (Psalm 42:7)

Then Hopeful said to him, “Be of good cheer, my brother. I can feel the bottom and it is good.”

Then said Christian, “Ah, my friends, the sorrows of death have compassed me about. I shall not see the land that flows with milk and honey.”

And with that there was a great darkness around Christian and he could not see ahead of him. Here also he seemed to lose his sense and all the words that he spoke showed that he was afraid. He thought that he would die in the river and never reach the gate. He was also troubled about his sins.

Hopeful therefore found it hard to keep his brother’s head above the water. He tried to comfort him, saying, “Brother, I see the gate and men are waiting to receive us.”

Christian would answer, "It is you they are waiting for. You have been hopeful ever since I knew you."

"And so have you, Christian," he answered.

"Ah, brother," said Christian, "Surely if I were right He would now come to help me. But because of my sins He has brought me into the snare and has left me."

"These troubles that you go through in these waters do not mean that God has left you," said Hopeful. "They are sent to test you to see if you will remember His goodness that you have already received. And to see if you will live upon Him in your troubles." Then he added, "Be of good cheer, Jesus Christ maketh thee whole."

And with that Christian said with a loud voice, "Oh, I see Him again! And He tells me, 'When thou passeth through the waters, I will be with thee; and through the rivers, they shall not overflow thee'" (Isaiah 43:2).

Then they both took courage and the enemy was as still as a stone until they reached the other side. Christian soon found ground to stand on and the rest of the river was not deep. And so they got over.

Approaching the City

Now on the bank of the river they saw the two shining men again. They were waiting for them. They greeted them, saying, "We are ministering spirits sent forth to minister to those that shall be heirs of salvation" (Hebrews 1:14).

The Pilgrims Enter the Celestial City

Now the city stood on a very high hill. But the pilgrims went up that hill with ease because the two men led them by the hand. They found that they had left their old garments in the river. Even though they had gone into the water with them, they had come out without them.

They therefore went up the hill easily and quickly even though the city was higher than the clouds. They were comforted because they had safely crossed the river and now they had such glorious companions to help them.

They asked the shining ones about the glory of the place. They told them that the beauty and glory of it was too great to be told. “There,” they said, “is the ‘Mount Zion, the heavenly Jerusalem, the innumerable company of angels, and the spirits of just men made perfect’ (Hebrews 12:22-23). When you come there you will receive white robes and you will walk and talk every day with the King, even all the days of eternity (Revelation 3:4-5, 22:5). And you will not see such things as you saw on earth, such as, sorrow, sickness, trouble, and death. ‘For the former things are passed away’” (Isaiah 65:16, 17)

“What will we do in this holy place?” they asked.

“There you will receive comfort for all your toil and joy for all your sorrows. You will reap what you have planted, even the fruit of all your prayers and tears and sufferings for the King in the way (Galatians 6:7-8). In that place you will wear crowns and see the Holy One. There you will see Him as He is (1 John 3:2).

“There also you will always serve Him with praise and shouting and thanksgiving. You will serve the One whom you tried to serve in the world where it was difficult because of the weakness of your flesh. There you will enjoy your friends again. When He shall come in the clouds with the sound of a trumpet, you shall come with Him (1 Thessalonians 4:16-17). When He shall sit on the throne of judgment you shall sit by Him (Jude 14, 15; 1 Corinthians 6:2-3). Also when He shall return to the city, you shall be with Him forever.”

Then came out also several of the King’s trumpeters, with white and shining clothes. These trumpeters showed Christian and his brother, by their music and by the way they looked and acted, how welcome they were into their company.

Now it seemed to these two men that they were in heaven before they came to it. Around them were the angels making sweet music. They could see the city and hear the bells ring to welcome them. But above all they had warm and joyful thoughts about staying with such a company forever and ever. What tongue or pen can tell their glorious joy! Thus they came up to the gate.

Now over the gate was written in letters of gold, “Blessed are they that do His commandments, that they may have right to the tree of life, and may enter through the gates into the city” (Revelation 22:14).

Then I saw in my dream that they called at the gate as the shining ones told them. There each one gave in the roll that he had received at the beginning of his journey. These were carried to the King. When He had read them, He commanded them to open the gate.

Now I saw in my dream that these two men went in at the gate. And as they entered they were changed. They had clothes that shone like gold and they were given harps and crowns. Then all the bells in the city rang for joy. I also heard the men themselves sing with a loud voice, “Blessing and honor and glory and power be unto Him that sitteth upon the throne, and to the Lamb forever and ever” (Revelation 5:13).

Now just as the gates were opened to let the men in, I looked in after them and I saw the city shine like the sun. The streets were made of gold and on the streets walked many men singing praises. There were also creatures that had wings and they were saying, “Holy, holy, holy is the Lord.” And after that they shut the gates.

The Fate of Ignorance

Now while I was thinking on all these things, I looked back and saw Ignorance come up to the river. But he soon got over without half the trouble the other men had. It happened that there was in the place a man called Vain-Hope. He helped him over the river in his boat. Ignorance climbed the hill as the others had done, only he was alone. A man looked over the top of the gate and asked, “Where have you come from and what do you want?”

He answered “I have eaten and drunk in the presence of the King and He has taught in our streets.”

Then they asked him for his Roll so that they could show it to the King. He searched his pockets but he found none.

So they told the King, but He would not come. He commanded two shining ones to go out and bind him. Then they carried him through the air to a door in the side of the hill. They put him in there. Then I saw that there was a way to hell even from the gate of heaven as well as from the City of Destruction.

So I awoke, and behold it was a dream.